

(Návrh)

475

ZÁKON

z 22. septembra 2005

o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon ustanovuje spôsob výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „výkon trestu“), práva a povinnosti odsúdených a dozor a kontrolu nad výkonom trestu.

§ 1a

Účel výkonu trestu

Účelom výkonu trestu je chrániť spoločnosť pred páchatelmi trestnej činnosti, zabrániť odsúdeným v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvárať podmienky umožňujúce podporovať a rozvíjať pozitívne osobnostné rezervy pre ich resocializáciu, aby viedli riadny život.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) základnými potrebami osobnej hygieny mydlo, toaletný papier a uterák; u odsúdených žien aj hygienické vložky,
- b) ďalšími potrebami osobnej hygieny hrebeň na vlasy, zubná kefka, zubná pasta, šampón na vlasy a holiace potreby,
- c) základnými potrebami na korešpondenciu papier, obálka, tlačivá poštového podniku, písacie potreby a odoslanie obyčajnej listovej zásielky; tlačivá poštového podniku sa odsúdenému poskytujú bezplatne a písacie potreby sa odsúdenému iba vypožičajú,
- d) blízkou osobou manžel, manželka a ich rodičia, druh, družka, rodič, vlastné a osvojené dieťa a jeho manžel alebo manželka, osvojiteľ, starý rodič, vnuk alebo vnučka, súrodenec a jeho

manžel alebo manželka a osoba, ktorej bolo dieťa odsúdeného zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov z dôvodu výkonu trestu.

§ 3

Základné zásady výkonu trestu

(1) Vo výkone trestu sa rešpektuje ľudská dôstojnosť odsúdeného a nesmú byť použité kruté, neľudské alebo ponižujúce spôsoby zaobchádzania alebo trestania.

(2) Všetky práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú všetkým odsúdeným v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania.¹⁾

(3) Vo výkone trestu sa podporujú také postoje a schopnosti, ktoré odsúdenému pomôžu pri opätovnom zaradení do spoločnosti a rešpektovaní právneho poriadku.

(4) Zmiernenie obmedzenia vo výkone trestu sa nesmie vykonať spôsobom, ktorý by ohrozil ochranu spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti alebo znížil účinok preventívneho pôsobenia výkonu trestu na ostatných členov spoločnosti.

(5) Trest sa vykonáva diferencovane. Pohyb, kontakt, spôsob zabezpečenia a uplatňovania práv odsúdeného je rozdielny podľa stupňa stráženia.

(6) Na zvýšenie účinnosti výkonu trestu sa vykonáva vnútorná diferenciácia a vytvárajú sa špecializované oddiely.

§ 4

Obmedzenie základných práv a slobôd

(1) Počas výkonu trestu je odsúdený povinný podrobiť sa obmedzeniam tých základných práv a slobôd, ktorých výkon by bol v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ktoré sa nemôžu vzhľadom na výkon trestu uplatniť. Odsúdený je obmedzený najmä v práve na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, slobode pohybu a pobytu, zachovaní listového tajomstva a tajomstva dopravovaných správ a iných písomností, v práve slobodnej voľby povolania a v práve na nakladanie s vecami osobnej potreby.

(2) Počas výkonu trestu odsúdený nemá právo na štrajk, slobodne sa zhromažďovať a združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach, zakladať odborové organizácie a združovať sa v nich, slobodne si vybrať lekára a zdravotnícke zariadenie. Odsúdený nemôže vo výkone trestu zakladať politické strany, politické hnutia a združovať sa v nich a nemôže vykonávať volené a iné verejné funkcie.

(3) Výkon práva odosielať a prijímať korešpondenciu, balíky a poukazy poštového platobného styku počas výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného zabezpečuje v jeho mene ústav.

§ 5

Miesto výkonu trestu

(1) Trest odňatia slobody (ďalej len „trest“) sa vykonáva v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, stredným stupňom stráženia a maximálnym stupňom

¹⁾ Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov

stráženia,²⁾ v ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých³⁾ a v oddelení na výkon trestu zriadenom v ústave na výkon väzby (ďalej len „ústav“), ako aj v nemocnici pre obvinených a odsúdených (ďalej len „nemocnica“).

(2) Pri ústave a pri ústave na výkon väzby môže generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „generálny riaditeľ“) zriadiť otvorené oddelenie. Otvorené oddelenie je organizačnou súčasťou príslušného ústavu alebo ústavu na výkon väzby.

(3) Ak zdravotný stav odsúdeného vyžaduje zdravotnú starostlivosť, ktorú nemožno poskytnúť v ústave, poskytnú sa v potrebnom rozsahu v nemocnici. Ak nemožno poskytnúť zdravotnú starostlivosť ani v nemocnici, poskytnú sa na nevyhnutne potrebný čas v inom zdravotníckom zariadení; stráženie odsúdeného zabezpečuje Zbor väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „zbor“) okrem odsúdeného umiestneného v otvorenom oddelení.

§ 6

Orgán zabezpečujúci výkon trestu

(1) Stráženie, dozor, dohľad a zaobchádzanie s odsúdenými a podmienky výkonu trestu zabezpečuje zbor, ak osobitný predpis⁴⁾ neustanovuje inak.

(2) Príslušník zboru je oprávnený odsúdenému vydávať príkazy a pokyny, uplatňovať obmedzenia podľa tohto zákona a používať donucovacie prostriedky v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitným predpisom.⁴⁾

(3) Zamestnanec podieľajúci sa na plnení úloh zboru⁵⁾ (ďalej len „zamestnanec zboru“) je oprávnený vydávať odsúdenému pokyny a príkazy a vykonávať zaobchádzanie v rozsahu, v akom sa podieľa na plnení úloh zboru.

DRUHÁ HLAVA

PRIJÍMANIE, UMIESTŇOVANIE, PREMIESTŇOVANIE A ZMENA SPÔSOBU VÝKONU TRESTU

§ 7

Prijímanie

(1) Odsúdeného možno prijať na výkon trestu len na základe právoplatného rozsudku súdu, ak sa preukáže jeho totožnosť a príslušný súd vydal nariadenie výkonu trestu. Ak k nariadeniu výkonu trestu nie je pripojené písomné vyhotovenie právoplatného rozsudku, súd rozsudok zašle ústavu dodatočne. Na výkon trestu sa nastupuje v ústave na výkon väzby. Ak odsúdený dodaný do výkonu trestu príslušníkmi Policajného zboru, Vojenskej polície alebo colníkmi nemá žiadny doklad, ktorým môže preukázať svoju totožnosť, možno ho prijať, len ak jeho totožnosť písomne potvrdí orgán, ktorý ho do výkonu trestu dodal. Ak totožnosť odsúdeného nemožno overiť, ústav odsúdeného do výkonu trestu neprevezme.

(2) Na overenie podoby tváre a správnosti údajov zapísaných v doklade totožnosti predloženom odsúdeným, ktorý nastúpil do výkonu trestu sám na základe nariadenia výkonu trestu súdom, poskytnú na písomné požiadanie ústavu príslušný útvar Policajného zboru, ktorý doklad vydal,

²⁾ § 48 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

³⁾ § 117 zákona č. 300/2005 Z. z.

Zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Zákon č. 4/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 68 ods. 3 zákona č. 4/2001 Z. z.

informáciu z informačného systému Policajného zboru;^{5a)} obdobne sa postupuje, ak vznikne podozrenie zo zámeny osoby vo výkone trestu.

(3) Odsúdený je povinný po prijatí na výkon trestu podrobiť sa osobnej prehliadke, zdravotnej prehliadke, hygienickým, protiepidemickým opatreniam a iným výkonom v rozsahu a za podmienok podľa osobitných predpisov.⁶⁾

(4) Odsúdenému sa odnímu veci, ktorými by mohol byť ohrozený život, zdravie, majetok alebo bezpečnosť odsúdených alebo iných osôb, marený účel výkonu trestu alebo narušovaný ústavný poriadok, ako aj veci, ktoré by mohli byť zneužitú na útek, prostriedky audiovizuálnej techniky, návykové látky⁷⁾ a veci uvedené v § 40 písm. i).

(5) Odsúdený musí byť pri prijímaní do výkonu trestu poučený o právach a povinnostiach podľa tohto zákona, o dĺžke trvania jeho výkonu trestu a o možnostiach prepustenia z výkonu trestu. Ak tomu bráni zdravotný stav odsúdeného alebo iné závažné dôvody, odsúdený sa poučí ihneď po odpadnutí takýchto dôvodov.

§ 8

Umiestňovanie

(1) Ústav, do ktorého sa odsúdený umiestni na výkon trestu, určuje generálny riaditeľ alebo ním určený príslušník zboru podľa stupňa stráženia, dĺžky trestu, závažnosti trestnej činnosti, veku, zdravotného stavu, vzdelania a kvalifikácie odsúdeného.

(2) Pred umiestnením odsúdeného do príslušného ústavu sa bez zbytočného odkladu vykoná psychologické vyšetrenie osobnosti. Psychologické vyšetrenie osobnosti odsúdeného je zamerané na zistenie jeho potrieb na určenie programu zaobchádzania.

(3) Do cely alebo izby sa umiestňujú oddelene

- a) ženy od mužov,
- b) mladiství od dospelých odsúdených,
- c) odsúdení podľa stupňa stráženia, ktorý určil súd,⁸⁾
- d) odsúdení podľa vnútornej diferenciacie.

(4) Riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru môže v odôvodnených prípadoch pri umiestňovaní odsúdených postupovať odlišne od zásad uvedených v odseku 3 písm. b) až d). Mladistvého možno umiestniť s dospelým odsúdeným len výnimočne a len, ak takéto umiestnenie bude v záujme mladistvého, dospelý odsúdený nebude na mladistvého nepriaznivo vplývať, ohrozovať jeho zdravie alebo zneužívať jeho prítomnosť v cele alebo v izbe a mladistvý a dospelý odsúdený s tým súhlasia. O takomto umiestnení informuje ústav prokurátora vykonávajúceho dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave. Opodstatnenosť takéhoto umiestnenia preskúmava riaditeľ ústavu a prokurátor vykonávajúci dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave najmenej raz za tri mesiace.

(5) Odsúdeného možno umiestniť do cely alebo izby samostatne, ak

^{5a)} § 69 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Napríklad zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 51 ods. 1 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁷⁾ § 130 ods. 5 zákona č. 300/2005 Z. z.

⁸⁾ § 48 zákona č. 300/2005 Z. z.

-
- a) o to odsúdený požiada a v ústave sú na to vytvorené podmienky,
 - b) tak rozhodne riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru z dôvodu ochrany bezpečnosti odsúdeného alebo iných osôb alebo z iného závažného dôvodu,
 - c) mu bol uložený disciplinárny trest umiestnenia do uzavretého oddielu alebo bol umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom.

§ 9

Zmena spôsobu výkonu trestu

(1) O zmene spôsobu výkonu trestu rozhoduje súd podľa osobitného predpisu.⁹⁾

(2) Ak odsúdený zaradený do ústavu s vyšším stupňom strázenia plní program zaobchádzania, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom strázenia; to neplatí pre odsúdeného na doživotný trest.

(3) Ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom strázenia.

(4) O zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa strázenia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného alebo aj bez takéhoto návrhu. Odsúdený môže podať návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením len do ústavu s nižším stupňom strázenia po vykonaní

- a) tretiny trestu, ak bol zaradený do ústavu so stredným stupňom strázenia,
- b) tretiny zo zvyšku trestu zostávajúceho po jeho preradení z ústavu s maximálnym stupňom strázenia do ústavu so stredným stupňom strázenia,
- c) polovice trestu, ak bol zaradený do ústavu s maximálnym stupňom strázenia.

(5) Odsúdený môže podať návrh podľa odseku 4 najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od začiatku výkonu trestu; ak bol odsúdenému uložený trest kratší ako šesť mesiacov, po uplynutí troch mesiacov.

(6) Ďalší návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do nižšieho stupňa strázenia môže odsúdený podať až po uplynutí šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým jeho predchádzajúcu žiadosť zamietol.

(7) Riaditeľ ústavu navrhne súdu zaradenie mladistvého do ústavu s príslušným stupňom strázenia po dovŕšení 18 rokov jeho veku.

§ 10

Premiestňovanie

(1) Odsúdený sa prechodne premiestni na výkon trestu do ústavu na výkon väzby na

- a) písomnú žiadosť orgánu činného v trestnom konaní¹⁰⁾ alebo súdu,
- b) návrh riaditeľa ústavu, ak nemožno v ústave, kde odsúdený vykonáva trest, zabezpečiť uplatnenie primeraných obmedzení vyplývajúcich z dôvodu výkonu väzby,
- c) návrh riaditeľa ústavu s cieľom zúčastniť sa športovej alebo kultúrnej činnosti organizovanej

⁹⁾ § 411 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok.

¹⁰⁾ § 10 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z.

zborom.

(2) Odsúdený sa prechodne premiestni na výkon trestu do iného ústavu s rovnakým stupňom stráženia

- a) na návrh riaditeľa ústavu s cieľom preškoliť odsúdeného v odbornom kurze, absolvovať inú formu vzdelávania alebo sa zúčastniť športovej alebo kultúrnej činnosti organizovanej zborom,
- b) na výkon súdom nariadenej ochrannnej liečby,
- c) ak Generálne riaditeľstvo zboru (ďalej len „generálne riaditeľstvo“) tak rozhodlo z iných dôvodov.

(3) Odsúdený sa premiestni na výkon trestu do iného ústavu tiež vtedy, ak

- a) súd rozhodol, že odsúdený sa preradí do ústavu s iným stupňom stráženia,
- b) generálne riaditeľstvo kladne rozhodlo o návrhu riaditeľa ústavu na premiestnenie odsúdeného s cieľom prehĺbiť plnenie účelu výkonu trestu,
- c) generálne riaditeľstvo tak rozhodlo z iných dôvodov.

(4) Odsúdený môže podať písomnú žiadosť o premiestnenie podľa odseku 3 písm. b) riaditeľovi ústavu. Ustanovenie § 25 ods. 7 sa použije primerane.

DRUHÁ ČASŤ ZAOBCHÁDZANIE

PRVÁ HLAVA ÚČEL ZAOBCHÁDZANIA

§ 11

Vymedzenie zaobchádzania

Zaobchádzanie s odsúdeným je súhrn aktivít, ktorých účelom je diferencovaným spôsobom zabezpečiť výkon práv a povinností podľa tohto zákona, podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem, pozitívne osobnostné vlastnosti, úctu k iným, sebaúctu a pozitívny vzťah k rodine. Pri zaobchádzaní s odsúdeným sa dbá aj na obmedzovanie nepriaznivých vplyvov väzenského prostredia.

DRUHÁ HLAVA VONKAJŠIA DIFERENCIÁCIA A VNÚTORNÁ DIFERENCIÁCIA

Vonkajšia diferenciácia

§ 12

Vonkajšia diferenciácia je výkon trestu podľa stupňa stráženia a riadi sa zásadou, že čím je vyšší stupeň stráženia, tým väčší je rozsah obmedzení; rovnako diferencovane je upravený aj výkon práv a formy zaobchádzania.

§ 13

(1) Výkonom trestu v jednotlivých stupňoch stráženia sa sleduje aj regulácia a kontrola pohybu a činnosti odsúdených v záujme zaistenia ich primeranej izolácie. Využívajú sa pritom spravidla

- a) stavebné, žienijné a technické prostriedky,
- b) spojovacie a signálno-bezpečnostné prostriedky,
- c) informačný systém,

d) technické prostriedky podľa osobitného predpisu.^{10a)}

(2) V ústave s minimálnym stupňom stráženia spravidla

- a) ubytovne odsúdených od budíčka do večierky sa neuzamykajú; v odôvodnených prípadoch môže riaditeľ ústavu rozhodnúť aj o uzamknutí ubytovní počas dňa s cieľom zaistiť poriadok alebo bezpečnosť,
- b) odsúdení majú povolený pohyb vo vymedzených priestoroch ústavu,
- c) odsúdení sa zaraďujú do práce na pracoviskách mimo ústavu,
- d) odsúdeným v súvislosti s plnením pracovných úloh pre potreby ústavu možno povoliť voľný pohyb aj mimo ústavu.

(3) V ústave so stredným stupňom stráženia sa spravidla

- a) odsúdení uzamykajú v ubytovniach, nie však v celách alebo izbách; v odôvodnených prípadoch môže riaditeľ ústavu nariadiť aj uzamykanie ciel alebo izieb,
- b) odsúdení mimo ubytovní pohybujú pod dohľadom príslušníka zboru,
- c) odsúdení zaraďujú do práce na pracoviská v ústave alebo mimo neho,
- d) odsúdeným voľný pohyb mimo ústavu nepovoľuje.

(4) V ústave s maximálnym stupňom stráženia sa spravidla

- a) cely, ubytovne a izby odsúdených uzamykajú,
- b) odsúdení mimo ciel a ubytovní pohybujú pod dozorom príslušníka zboru,
- c) odsúdení zaraďujú do práce iba na pracoviská vnútri ústavu alebo pracujú v celách alebo izbách,
- d) návštevy odsúdených vykonávajú bez priameho kontaktu.

(5) Voľný pohyb odsúdených mimo ústavu, ak bol povolený podľa tohto zákona, možno kontrolovať technickými prostriedkami podľa osobitného predpisu.^{10a)}

§ 14

Vnútorná diferenciacia

(1) Vnútorná diferenciacia je umiestňovanie odsúdených do oddielov a skupín v rámci toho istého stupňa stráženia na zvýšenie účinnosti zaobchádzania s odsúdenými.

(2) Odsúdení umiestnení do oddielov alebo skupín sú spolu ubytovaní a spravidla aj spolu pracujú a podieľajú sa na plnení určených cieľov zaobchádzania.

TRETIA HLAVA

PROGRAM A PROSTRIEDKY ZAOBCHÁDZANIA

§ 15

Program zaobchádzania

(1) Na splnenie účelu zaobchádzania podľa § 11 určený pedagóg vypracuje pre odsúdeného program zaobchádzania.

^{10a)} Zákon č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(2) Program zaobchádzania sa vypracúva pre každého odsúdeného; ak ide o odsúdeného so zvyškom trestu kratším ako deväť mesiacov, vypracujú sa krátkodobé ciele zaobchádzania.

(3) Program zaobchádzania je súhrn aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami ustanovenými v tomto zákone a v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

(4) Program zaobchádzania ustanovuje cielavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu.

§ 16

Prostriedky zaobchádzania

Pri zaobchádzaní s odsúdeným sa na splnenie cieľov programu zaobchádzania využívajú formy a metódy pedagogického a psychologického pôsobenia, metódy sociálnej práce, ústavný poriadok, disciplinárna právomoc, zaraďovanie do práce, vzdelávanie a kultúrno-osvetová činnosť.

§ 17

Poradný zbor

Na uplatňovanie nových poznatkov, foriem a metód zaobchádzania s odsúdenými, ktoré napomáhajú dosiahnuť účel výkonu trestu, a na prehĺbenie účinnosti výkonu trestu riaditeľ ústavu zriaďuje v ústave poradný zbor zložený z pedagógov, psychológov, sociálnych pracovníkov a iných odborníkov.

ŠTVRTÁ HLAVA

PRÁVA A POVINNOSTI

Prvý oddiel

Základné sociálne práva

§ 18

Ubytovanie

(1) Odsúdenému sa poskytne ubytovanie v cele alebo izbe. Ubytovacia plocha v cele alebo izbe pre odsúdeného je najmenej 3,5 m². Ak sa na nadmerne zvýši počet odsúdených v ústave, možno ubytovaciu plochu na nevyhnutne potrebný čas znížiť.

(2) Pre každého odsúdeného je v cele alebo izbe lôžko s matracom, podhlavníkom, prikrývkou, lôžkovou bielizňou a stolička. V cele alebo izbe musí byť stolík, rozhlas, elektrické osvetlenie.

(3) Na uloženie osobných vecí, odevu a bielizne sa každému odsúdenému poskytne uzamykatelná skrinka.

(4) Ubytovňou sa na účely tohto zákona rozumie stavebne vymedzený priestor určený na ubytovanie odsúdených, ktorý je zložený z viacerých cel alebo izieb.

(5) Celou sa na účely tohto zákona rozumie ubytovacia miestnosť v ústave, v ktorej je odsúdený umiestnený. Cela pre odsúdených zaradených do ústavu s maximálnym stupňom stráženia a pre odsúdených, ktorí sú uzamykaní na cele, je vybavená bezpečnostnými dverami, signalizačným zariadením, oddeleným hygienickým zariadením, umývadlom s pitnou vodou a ak to stavebno-technické možnosti objektu umožňujú, aj sprchou.

(6) Kompenzačná miestnosť je miestnosť špeciálne upravená tak, aby si odsúdený nemohol

spôsobiť ujmu na zdraví. Do kompenzačnej miestnosti sa umiestni odsúdený na dobu do skončenia príznakov jeho nekontrolovateľného správania, ktorým by mohol ohroziť svoj život, zdravie alebo život a zdravie inej osoby. Kompenzačná miestnosť neslúži na ubytovanie odsúdeného; na vybavenie kompenzačnej miestnosti sa nevzťahujú ustanovenia odsekov 2 až 5. Kompenzačná miestnosť musí spĺňať požiadavky na umelé osvetlenie, tepelno-vlhkostnú mikroklimu a vykurovanie ustanovené osobitným predpisom.¹¹⁾

(7) Izbou sa na účely tohto zákona rozumie ubytovacia miestnosť v ústave, v ktorej je odsúdený umiestnený a ktorá spravidla nie je vybavená bezpečnostnými dverami. Ubytovacie priestory oddielov s izbami môžu byť vybavené spoločným hygienickým zariadením vrátane sprch a umývadlami s pitnou vodou.

(8) Cela a izba musia spĺňať požiadavky na denné osvetlenie a umelé osvetlenie, požiadavky na tepelno-vlhkostnú mikroklimu, vykurovanie a vetranie ustanovené osobitným predpisom.¹¹⁾

(9) Podľa potrieb odsúdených sa zriaďujú fajčiarske a nefajčiarske cely. V cele určenej pre fajčiarov nemôžu byť umiestnení nefajčiari. Ak nemožno zabezpečiť oddelenie fajčiarskych a nefajčiarskych ciel, fajčenie sa povolí v stanovenom čase vo vyhradenom fajčiarskom priestore.

§ 19 Stravovanie

Odsúdenému sa poskytuje trikrát denne strava, ktorá zodpovedá odporúčaným výživovým dávkam, pritom sa prihliada na druh a náročnosť vykonávanej práce, vek a zdravotný stav odsúdeného. Pri stravovaní sa prihliada aj na kultúrne a náboženské tradície odsúdených. Medzi vydávaním jedál nesmie byť väčší časový odstup ako sedem hodín.

§ 20 Odievanie

(1) Odsúdenému sa poskytuje odev a obuv, ktoré zodpovedajú klimatickým a mikroklimatickým podmienkam a zabezpečia ochranu jeho zdravia pred nepriaznivými účinkami týchto podmienok. Odsúdenému ústav poskytuje aj iné súčasti výstroja podľa určených vzorov a noriem.

(2) Riaditeľ ústavu alebo ním poverený príslušník môže odsúdenému povoliť používať vlastnú spodnú bielizeň a ponožky v určenom množstve.

(3) Ak je odsúdenému podľa tohto zákona povolené používať vlastný odev a obuv, musia byť hygienicky nezávadné a odsúdený musí mať zabezpečenú ich pravidelnú obmenu na vlastné náklady. Dodanie a následnú obmenu vlastného odevu a obuvi je možné vykonať individuálnou donáškou do ústavu v čase a termíne určených riaditeľom ústavu.

(4) Ak bol odsúdený prijatý do výkonu trestu v odeve a obuvi, ktoré nezodpovedajú klimatickým podmienkam, na požiadanie sa mu umožní prijať balík s vhodným odevom a obuvou donáškou do ústavu alebo balík s vhodným odevom a obuvou; v iných odôvodnených prípadoch môže prijatie vhodného odevu a obuvi povoliť riaditeľ ústavu. Prijatý odev a obuv sa až do prepustenia odsúdeného z výkonu trestu uschovávajú v určenom priestore ústavu.

§ 21 Spánok

Odsúdený má právo na nepretržitý osemhodinový spánok na lôžku; na lôžku môže odpočívať aj

¹¹⁾ § 20 zákona č. 355/2007 Z. z.

mimo času nočného pokoja. Osvetlenie sa v čase nočného pokoja v cele a izbe zhasína; krátkodobé osvetlenie je pri kontrole povolené.

§ 22 **Osobná hygiena**

(1) Odsúdený má právo na základné potreby osobnej hygieny, ktoré mu poskytne ústav.

(2) Ak odsúdený nemá peňažné prostriedky a predchádzajúci kalendárny mesiac nenakupoval v predajni zriadenej v ústave, ústav zabezpečí odsúdenému aj ďalšie potreby osobnej hygieny. Peňažné prostriedky poskytnuté ústavom na ďalšie potreby osobnej hygieny je odsúdený povinný uhradiť z peňažných prostriedkov evidovaných na jeho konte. Ak odsúdený nemá v čase prepustenia z výkonu trestu alebo po rozúčtovaní poslednej pracovnej odmeny peňažné prostriedky, peňažné prostriedky poskytnuté ústavom na ďalšie potreby osobnej hygieny alebo ich časť sa stanú nenávratnými.

(3) Odsúdený má právo na sprchovanie najmenej dvakrát v kalendárnom týždni. Ak to vyžaduje výkon práce, do ktorej je odsúdený zaradený, alebo iné okolnosti, umožní sa mu sprchovanie podľa potreby.

§ 23 **Veci osobnej potreby**

(1) Odsúdený môže mať pri sebe v cele alebo izbe fotografie, vlastné knihy, časopisy, študijné materiály, písomnosti, ktoré bezprostredne súvisia s konaním vo veci, v ktorej odsúdený vykonáva trest, ako aj písomnosti týkajúce sa iných právnych vecí odsúdeného, osobnú korešpondenciu, potreby na korešpondenciu, hygienické potreby, veci zakúpené podľa § 30, v množstve, ktoré zodpovedá možnostiam ich uloženia v skrinke, hodinky, elektrický holiaci strojček, ponorný varič alebo rýchlovarnú kanvicu, ak je v cele alebo izbe elektrická zásuvka a spĺňa podmienky podľa odseku 3, a ďalšie veci povolené riaditeľom ústavu.

(2) Riaditeľ ústavu určuje veci osobnej potreby, ktoré môže mať odsúdený pri sebe mimo cely alebo izby.

(3) Elektrický spotrebič musí spĺňať podmienky bezpečnej prevádzky a nesmie mať inštalované zariadenie umožňujúce nedovolený prenos informácií. Vykonanie technickej kontroly zabezpečí ústav; v odôvodnených prípadoch sa vykoná opätovná technická kontrola. Náklady spojené s vykonaním technickej kontroly a používaním vlastného elektrického spotrebiča znáša odsúdený.

(4) Ak odsúdený nemôže podľa § 24 ods. 7 pri návšteve odovzdať osobné veci, ktorých držanie v ústave nie je povolené, je v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ich účel držania v ústave skončil, riaditeľ ústavu môže odsúdenému povoliť tieto veci odoslať na vlastné náklady balíkom prostredníctvom poštového podniku^{11a)} na adresu určenú odsúdeným. Ak ústav nemôže zabezpečiť bezpečné skladovanie týchto vecí, tie sa odošlú na náklady ústavu. Ak vec osobnej potreby odsúdeného nemožno podľa osobitných predpisov^{11b)} považovať za bezpečnú, ústav ju znehodnotí podľa osobitného predpisu.^{11c)}

^{11a)} § 7 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{11b)} Napríklad zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

^{11c)} Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Druhý oddiel

Ostatné práva

§ 24

Návštevy

(1) Odsúdený má právo prijímať návštevu blízkych osôb v čase určenom riaditeľom ústavu alebo ním určeným príslušníkom zboru najmenej raz za kalendárny mesiac v trvaní dvoch hodín. Neuplatnené právo prijať návštevu blízkych osôb v čase určenom riaditeľom ústavu alebo ním určeným príslušníkom zboru zaniká. V odôvodnených prípadoch môže riaditeľ ústavu povoliť náhradný termín vykonania návštevy.

(2) Odsúdeného môže súčasne navštíviť najviac päť osôb vrátane detí; ak má odsúdený viac ako štyri deti, toto obmedzenie neplatí pre deti odsúdeného.

(3) V záujme plnenia programu zaobchádzania, z naliehavého rodinného alebo z iného závažného dôvodu môže riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru povoliť návštevu častejšie a aj inej osobe; návšteva inej osoby nesmie byť na úkor práva odsúdeného prijať návštevu blízkych osôb.

(4) Návšteva odsúdeného v ústave s minimálnym stupňom stráženia a v ústave so stredným stupňom stráženia sa vykonáva spravidla priamym kontaktom, návšteva odsúdeného zaradeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu. Riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu.

(5) Riaditelia ústavov po vzájomnej dohode umožnia návštevu medzi odsúdenými navzájom a medzi obvinenými a odsúdenými, ak ide preukázateľne o manželov, súrodencov, rodičov a deti, starých rodičov a vnúčatá, odsúdený alebo obvinený má peňažné prostriedky na úhradu nákladov spojených s jej vykonaním a s návštevou súhlasí; súčasne sa dohodnú o tom, či sa návšteva vykoná priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. V odôvodnených prípadoch môže riaditeľ ústavu povoliť aj návštevu iných odsúdených a obvinených.

(6) Príslušník zboru preruší alebo predčasne skončí návštevu, ak odsúdený alebo návštevník napriek upozorneniu porušuje zásady správania pri návšteve, ústavný poriadok alebo ohrozuje bezpečnosť ústavu.

(7) Návštevy prebiehajú spravidla v priestoroch na to určených. Počas návštevy je zakázané odovzdávať alebo prijímať peňažné prostriedky, korešpondenciu alebo prijímať iné veci; to neplatí, ak ide o obmenu vlastného odevu a obuvi. Riaditeľ ústavu môže povoliť odsúdenému na návšteve odovzdať osobné veci, ktorých držanie v ústave nie je povolené, je v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ktorých účel držania sa v ústave skončil.

(8) Na požiadanie sa blízkej osobe odsúdeného, ako aj jeho obhajcovi podáva oznámenie o správaní odsúdeného, ak s tým odsúdený preukázateľne súhlasí. V prípade mladistvého alebo odsúdeného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, sa zákonnému zástupcovi podáva aj oznámenie o ukončených konaniach súvisiacich s výkonom trestu od poslednej návštevy vykonanej zákonným zástupcom; súhlas odsúdeného podľa predchádzajúcej vety sa nevyžaduje.

§ 25

Korešpondencia

(1) Odsúdený má právo prijímať a na vlastné náklady odosielať písomné správy v listinnej

podobe (ďalej len „korešpondencia“) bez obmedzenia, ak sa ďalej neustanovuje inak. Povolenú hmotnosť a rozmery korešpondencie upravuje osobitný predpis.^{11d)}

(2) Nahliadnuť do korešpondencie odsúdeného má právo riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru; pritom je oprávnený oboznámiť sa s jej obsahom. Ústav je povinný zdržať korešpondenciu, ak obsahuje informáciu s hanlivým obsahom, informáciu, ktorá môže narušiť účel výkonu trestu, alebo vec alebo jej obsah zakladá podozrenie z páchania trestnej činnosti.

(3) Nahliadnutie do korešpondencie je neprípustné, ak je zrejmé, že ide o korešpondenciu

- a) medzi odsúdeným a jeho obhajcom,
- b) medzi odsúdeným a Kanceláriou prezidenta Slovenskej republiky, Národnou radou Slovenskej republiky, Úradom vlády Slovenskej republiky, Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky alebo verejným ochrancom práv.
- c) medzi odsúdeným a štátnymi orgánmi Slovenskej republiky, ktoré sú príslušné na prejednanie podnetov alebo sťažností týkajúcich sa ochrany ľudských práv, ako aj medzi odsúdeným a medzinárodnými orgánmi a medzinárodnými organizáciami, ktoré sú podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, príslušné na prejednanie podnetov alebo sťažností týkajúcich sa ochrany ľudských práv,
- d) medzi odsúdeným a súdom,
- e) zaslanú odsúdenému diplomatickou misiou alebo konzulárnym úradom cudzieho štátu.¹²⁾

(4) Odosielaná korešpondencia uvedená v odseku 2 sa odsúdenému zdrží a založí do osobného spisu alebo postúpi príslušnému orgánu, ak jej obsah zakladá podozrenie z páchania trestnej činnosti. Na túto skutočnosť sa odsúdený upozorní.

(5) Došlá korešpondencia uvedená v odseku 2 sa odsúdenému nevydá a postúpi sa príslušnému orgánu, ak jej obsah zakladá podozrenie z páchania trestnej činnosti alebo sa zdrží určeným spôsobom. Na túto skutočnosť sa odsúdený upozorní.

(6) Ak odsúdený nemá peňažné prostriedky, ústav zabezpečí na vlastné náklady odoslanie dvoch kusov korešpondencie za kalendárny mesiac.

(7) Ak je odsúdený negramotný alebo nevidiaci, ústav je povinný na jeho požiadanie zabezpečiť napísanie a prečítanie korešpondencie.

(8) Na obsah korešpondencie adresovanej nevidiacemu odsúdenému sa primerane použije osobitný predpis upravujúci poštové služby.¹³⁾

(9) Ak korešpondencia obsahuje nepovolenú vec, postupuje sa podľa § 23 ods. 4.

(10) Okrem korešpondencie podľa odseku 1 môže odsúdený poistenou zásielkou^{13a) 13a)} prijímať aj poštové známky. Pri nakladaní s poštovou zásielkou obsahujúcou poštové známky sa postupuje primerane podľa odsekov 2 a 9.

^{11d)} Zákon č. 324/2011 Z. z. v znení zákona č. 547/2011 Z. z.

¹²⁾ Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 157/1964 Zb. o Viedenskom dohovore o diplomatických stykoch.
Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 32/1969 Zb. o Viedenskom dohovore o konzulárnych stykoch.

¹³⁾ § 5 ods. 5 zákona č. 324/2011 Z. z.

^{13a)} § 2 ods. 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

^{13a)} § 116 a 117 Občianskeho zákonníka.

§ 25a

(1) Písomnou správou v listinnej podobe sa rozumie

- a) oznámenie v písomnej forme, ktoré sa má dodať na adresu uvedenú na oznámení alebo na obálke,
- b) účet, faktúra, finančný výkaz alebo iná správa nerovnakého obsahu a formy, ktoré súvisia so záväzkovými alebo inými vzťahmi medzi odosielateľom a odsúdeným,
- c) kresba, fotografia.

(2) Za písomnú správu v listinnej podobe sa nepovažuje oznámenie, ktoré pozostáva výlučne z reklamných, marketingových alebo propagačných materiálov, kniha, katalóg, noviny a iná periodická tlač, a to ani vtedy, ak sú obsahom listovej zásielky; uvedené platí aj o ich kópii.

§ 26

Prijímanie balíkov

(1) Odsúdený má právo raz za tri mesiace a mladistvý raz za mesiac prijať balík s vecami osobnej potreby obsahujúci fotografie, vlastné knihy, časopisy, študijné materiály, potreby na korešpondenciu a iné veci osobnej potreby povolené riaditeľom ústavu do hmotnosti dvoch kilogramov. Balík možno odsúdenému doručiť len prostredníctvom poštového podniku.^{11a)}

(2) Ak balík obsahuje vec osobnej potreby, ktorá nie je uvedená v odseku 1, alebo vec osobnej potreby, ktorá nebola povolená riaditeľom ústavu, postupuje sa primerane podľa § 23 ods. 4. Ak je podozrenie, že vec súvisí s trestným činom, správnym deliktom alebo priestupkom, príslušník zboru je povinný vec bezodkladne odovzdať príslušnému štátnemu orgánu.

§ 27

Používanie telefónu

(1) Odsúdený má právo najmenej dvakrát za kalendárny mesiac telefonovať v trvaní najmenej 20 minút v čase určenom v ústavnom poriadku prostredníctvom telefónneho zariadenia umiestneného v ústave najviac piatim blízkym osobám, ktorých meno, priezvisko, adresu a telefónne číslo uvedie vo svojej písomnej žiadosti. Riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch povoliť odsúdenému telefonovať aj s inou ako blízkou osobou.

(2) Odsúdený môže s obhajcom telefonovať raz za kalendárny týždeň; na písomnú žiadosť odsúdeného môže riaditeľ ústavu v odôvodnených prípadoch povoliť odsúdenému telefonovať obhajcovi aj častejšie.

(3) Ústav je oprávnený monitorovať a zaznamenávať obsah telefonického hovoru odsúdeného na účel plnenia úloh na úseku boja proti terorizmu a organizovanému zločinu, zabrániť mareniu účelu výkonu trestu odňatia slobody, odhaľovania a objasňovania trestných činov a zabezpečenia ochrany verejného poriadku a bezpečnosti v objektoch, ktorých ochranu zabezpečuje zbor;²⁾ uvedené sa nevzťahuje na telefonovanie odsúdeného s jeho obhajcom. Ústav uchováva záznamy podľa prvej vety počas 12 mesiacov.

(4) Ústav je oprávnený zaznamenávať elektronicky aj údaje o priebehu hovoru. Záznam o priebehu hovoru obsahuje údaje o volaných telefónnych číslach, čase a dĺžke hovoru a pretelefonovanej peňažnej sume.

(5) Záznamy podľa odsekov 3 a 4 ústav poskytuje na základe písomnej žiadosti subjektom uvedeným v osobitnom predpise.^{13aa)}

(6) Náklady spojené s telefonovaním znáša odsúdený.

Prijímanie peňažných prostriedkov, nakladanie s nimi a iné finančné operácie

§ 28

(1) Odsúdenému sa počas výkonu trestu účtujú a evidujú na jeho konte peňažné prostriedky. Konto odsúdeného pozostáva z

- a) osobného konta a
- b) vreckového konta.

(2) Peňažné prostriedky možno odsúdenému zasielať poukazom poštového platobného styku alebo bezhotovostným prevodom na účet cudzích prostriedkov ústavu; peňažné prostriedky zaslané alebo poukázané odsúdenému sa zaevidujú na jeho osobné konto. Informáciu o doručení peňažných prostriedkov pre odsúdeného na účet cudzích prostriedkov ústavu odsúdený potvrdí svojím podpisom. Ak odsúdený odmietne prijať peňažné prostriedky, tie sa vrátia odosielateľovi alebo príkazcovi na písomnú žiadosť odsúdeného. Náklady spojené s vrátením peňažných prostriedkov sa uhradia z odmietnutej sumy peňažných prostriedkov.

(3) Odsúdenému sa okrem peňažných prostriedkov podľa odseku 2 účtujú a evidujú na jeho osobnom konte

- a) peňažné prostriedky v eurách, ktoré sa odsúdenému odňali pri nástupe na výkon trestu, pri návrate z mimoriadneho voľna na opustenie ústavu, pri návrate z opustenia ústavu podľa § 65 ods. 1 alebo pri návrate z prerušenia výkonu trestu,
- b) peňažné prostriedky z čistej pracovnej odmeny, nemocenských dávok^{13b)} a úrazových dávok^{13c)} podľa § 45 ods. 3 písm. a),
- c) zostatok z dôchodkovej dávky podľa osobitných predpisov^{13d)} (ďalej len „dôchodok“) podľa § 29 ods. 8,
- d) iné úrazové dávky,^{13e)}
- e) peňažné prostriedky v eurách zaslané odsúdenému inak ako spôsobom podľa odseku 2 prvej vety.

(4) Odsúdenému sa účtujú a evidujú v účtovnej evidencii na jeho vreckovom konte

- a) peňažné prostriedky z rozúčtovania pracovnej odmeny podľa § 45 ods. 3 písm. b),
- b) dôchodok podľa § 29 ods. 8,

^{13aa)} § 65a ods. 2 zákona č. 4/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{13b)} § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.
§ 2 ods. 2 zákona č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 310/2006 Z. z.

^{13c)} § 13 ods. 3 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z.

^{13d)} Napríklad zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 29 zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{13e)} § 13 ods. 3 písm. b) až j) zákona č. 461/2003 Z. z.

c) peňažné prostriedky vo výške zostatku podľa § 45 ods. 11 z udelenej finančnej odmeny podľa § 50 ods. 3 písm. e).

(5) Čerpanie peňažných prostriedkov na vreckovom konte sa neobmedzuje.

(6) V pokladnici ústavu sa odsúdenému uschováávajú a evidujú na jeho konte aj

- a) peňažné prostriedky v cudzej mene, ktoré sa odsúdenému odňali pri nástupe do výkonu trestu, pri návrate z mimoriadneho voľna na opustenie ústavu, pri návrate z prerušenia výkonu trestu alebo pri návrate z opustenia ústavu podľa § 65 ods. 1,
- b) peňažné prostriedky v cudzej mene, ktoré boli odsúdenému zaslané inak ako spôsobom podľa odseku 2 prvej vety,
- c) ceniny, cenné papiere a doklady preukazujúce existenciu účtu odsúdeného v banke alebo pobočke zahraničnej banky.

(7) Ústav odsúdenému blokuje na jeho osobnom konte peňažné prostriedky potrebné v dobe prepustenia z výkonu trestu na zabezpečenie

- a) stravného na jeden deň,¹⁴⁾
- b) cestovných nákladov do miesta trvalého pobytu alebo miesta prechodného pobytu vo výške 10 % zo sumy životného minima.^{14a)}

(8) Odsúdený môže, okrem peňažných prostriedkov blokových podľa odseku 7, čerpať peňažné prostriedky účtované a evidované ústavom na jeho osobnom konte najviac do výšky úhrady

- a) výživného,
- b) pohľadávok spojených s výkonom väzby alebo výkonom trestu,
- c) v ústave evidovaných pohľadávok ostatných oprávnených.

(9) Úhrada zrážky podľa odseku 8 sa vykoná na písomnú žiadosť odsúdeného jedenkrát za kalendárny týždeň v určený pracovný deň.

(10) Ak odsúdený nesplnil podmienky úhrady pohľadávky podľa odseku 8 a písomne požiada o čerpanie peňažných prostriedkov z jeho osobného konta, môže peňažné prostriedky čerpať len na

- a) nákup základných potrieb osobnej hygieny,
- b) nákup ďalších potrieb osobnej hygieny,
- c) nákup základných potrieb na korešpondenciu,
- d) úhradu súdnych poplatkov a správnych poplatkov,
- e) nákup liekov, ktoré nemožno poskytnúť na základe zdravotného poistenia bezplatne podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ úhradu nevyhnutých nákladov za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.¹⁶⁾

(11) Odsúdený, ktorý je umiestnený v otvorenom oddelení, môže mať pri sebe hotovosť

¹⁴⁾ § 5 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

^{14a)} § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁵⁾ Zákon č. 576/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ Zákon č. 576/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

nepresahujúcu trojnásobok životného minima.^{14a)}

(12) Peňažné prostriedky vynaložené povinnou osobou^{16a)} na materiálne náklady za sprístupnenie informácií podľa osobitného predpisu^{16b)} je odsúdený povinný uhradiť z peňažných prostriedkov evidovaných na jeho konte. Ak odsúdený nemá v čase prepustenia z výkonu trestu alebo po rozúčtovaní poslednej pracovnej odmeny peňažné prostriedky, peňažné prostriedky vynaložené ústavom na materiálne náklady za sprístupnenie informácií alebo ich časť sa stanú nenávratnými.

§ 29

Rozdelenie dôchodku

(1) Odsúdený je povinný pri nástupe do výkonu trestu ihneď oznámiť ústavu skutočnosť, že poberá dôchodok. Rovnakú povinnosť má odsúdený, ak mu vznikne nárok na dôchodok alebo nárok na jeho výplatu počas výkonu trestu, ak sa odsúdenému prizná dôchodok so spätnou platnosťou alebo ak sa odsúdenému začne vyplácať dôchodok starobného dôchodkového sporenia.

(2) Ak odsúdený vo výkone trestu poberá dôchodok, je povinný nahradiť z dôchodku trovy výkonu trestu vo výške 50 % dôchodku, najviac však za kalendárny mesiac v sume rovnajúcej sa výške časti mzdy nepostihnuteľnej výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾ Tropy sa zaokrúhľujú na celé eurocenty smerom nadol.

(3) Po nástupe odsúdeného na výkon trestu, ktorý je poberateľom dôchodku, zašle ústav príslušnému orgánu sociálneho poistenia, príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti a príslušnej poisťovni podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ oznámenie o začatí výkonu trestu poberateľa dôchodku. Od doručenia tohto oznámenia nie je možné poukazovať dôchodok odsúdenému na účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky, alebo na výplatu v hotovosti.

(4) Orgán sociálneho poistenia, príslušná dôchodková správcovská spoločnosť a príslušná poisťovňa poukáže sumu na úhradu trov výkonu trestu z dôchodku každý mesiac bezhotovostným prevodom na účet príslušnému ústavu po doručení oznámenia podľa odseku 3. Zvyšok dôchodku sa zašle odsúdenému, ktorý je poberateľom dôchodku.

(5) Ak bol odsúdený počas výkonu trestu premiestnený do iného ústavu, zmenu je povinný oznámiť do ôsmich dní orgánu sociálneho poistenia, príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti a príslušnej poisťovni ústav, z ktorého bol odsúdený premiestnený. Ak orgán sociálneho poistenia, príslušná dôchodková správcovská spoločnosť a príslušná poisťovňa už poukázali dôchodok na účet ústavu, v ktorom sa už príjemca dôchodku nenachádza, ústav dôchodok zašle na účet ústavu, do ktorého bol poberateľ dôchodku premiestnený.

(6) Ústav je povinný do ôsmich dní oznámiť orgánu sociálneho poistenia, príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti a príslušnej poisťovni podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ prepustenie z výkonu trestu odsúdeného, ktorý je poberateľom dôchodku.

(7) Orgánom sociálneho poistenia sa na účely tohto zákona rozumie organizačná zložka

^{14a)} § 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

^{16b)} Zákon č. 211/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ § 1 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia.

¹⁸⁾ Zákon č. 43/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Sociálnej poisťovne, Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia a príslušný útvar sociálneho zabezpečenia.

(8) Ak orgán sociálneho poistenia, príslušná dôchodková správcovská spoločnosť a príslušná poisťovňa zašle odsúdenému zvyšok dôchodku podľa odseku 4, ústav dôchodok rozdelí na vreckové z dôchodku vo výške 12 % a zostatok z dôchodku zaeviduje na osobné konto. Suma vreckového z dôchodku sa zaokrúhľuje tak, že suma nižšia ako polovica eurocenta sa zaokrúhľuje smerom nadol na najbližší eurocent a suma rovnajúca sa alebo vyššia ako polovica jedného eurocenta sa zaokrúhľuje smerom nahor na najbližší eurocent.

(9) Ak odsúdenému vo výkone trestu vznikne nárok na dôchodok podľa odseku 1 v priebehu kalendárneho mesiaca, orgán sociálneho poistenia, príslušná dôchodková správcovská spoločnosť a príslušná poisťovňa ústavu poukáže z dôchodku pomernú časť sumy na náhradu trov výkonu trestu podľa odseku 2. Pomernou časťou sumy je jedna tridsatina sumy podľa odseku 2 za jeden kalendárny deň; pri zaokrúhľovaní sa postupuje podľa odseku 8.

(10) Ak orgán sociálneho poistenia, príslušná dôchodková správcovská spoločnosť a príslušná poisťovňa prizná odsúdenému dôchodok podľa odseku 1 so spätnou platnosťou a odsúdený má za toto obdobie povinnosť nahradiť trovy výkonu trestu, postupuje sa primerane podľa odsekov 4 až 6, 8 a 9.

(11) Preplatok trov náhrady výkonu trestu z dôchodku podľa odseku 2 ústav odošle do piatich pracovných dní po rozúčtovaní pracovnej odmeny po prepustení príjemcovi dôchodku; pri zaokrúhľovaní sumy sa postupuje primerane podľa odseku 8. Ak orgán sociálneho poistenia, príslušná dôchodková správcovská spoločnosť a príslušná poisťovňa zašle dôchodok na konto osoby, ktorej výkon trestu bol ukončený, dôchodok odošle ústav späť odosielateľovi.

(12) Ustanovenia odsekov 1, 5 až 7 a 11 sa primerane vzťahujú na poberanie nemocenskej dávky a úrazovej dávky.

§ 30

Nákup potravín a vecí osobnej potreby

(1) Odsúdený má právo na nákup potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí v predajni zriadenej v ústave najmenej raz za kalendárny týždeň v určený pracovný deň v primeranom množstve a s prihliadnutím na možnosť ich bezpečného uloženia v skrinke a v súlade s podmienkami zabezpečenia zdravotnej neškodnosti potravín; v odôvodnených prípadoch najneskôr do piatich pracovných dní od jeho nástupu do výkonu trestu alebo premiestnenia z iného ústavu. Nákup je povolený len formou bezhotovostného styku okrem otvoreného oddelenia, kde je nákup povolený platbou v hotovosti v ústave alebo mimo ústavu. Výška nákupu nesmie presiahnuť v kalendárnom mesiaci trojnásobok sumy životného minima podľa osobitného predpisu.^{14a)}

(2) V ústave sa pre odsúdených zriaďujú predajne s potravinárskym, drogistickým a priemyslovým tovarom.

(3) V predajni zriadenej v ústave nemožno predávať predmety, ktoré možno zneužiť na zmarenie účelu výkonu trestu, ohrozenie bezpečnosti v ústave alebo zdravia odsúdeného.

§ 31

Zdravotná starostlivosť

(1) Odsúdený má právo na zdravotnú starostlivosť za podmienok ustanovených osobitnými predpismi.²⁰⁾

(2) Ústav poskytne peňažný príspevok odsúdenému, ktorý nemá peňažné prostriedky na nákup liekov, liečebnej alebo zdravotníckej pomôcky predpísaných lekárom a tieto nemožno poskytnúť bezplatne na základe zdravotného poistenia podľa osobitného predpisu¹⁵⁾ a na úhradu nevyhnutných nákladov za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²¹⁾ Peňažný príspevok je odsúdený povinný uhradiť z peňažných prostriedkov evidovaných na jeho konte. Ak odsúdený nemá v čase prepustenia z výkonu trestu alebo po vykonaní zrážok z poslednej pracovnej odmeny peňažné prostriedky, peňažný príspevok poskytnutý ústavom alebo jeho časť sa stanú nenávratnými.

(3) O vážnom ochorení alebo úraze odsúdeného informuje ústav na žiadosť odsúdeného blízku osobu, ktorú odsúdený určí, alebo aj bez takejto žiadosti, ak zdravotný stav odsúdeného neumožňuje jeho komunikáciu s okolím.

§ 31a

Vychádzka

Odsúdený má právo zúčastniť sa denne na vychádzke v určenom otvorenom priestore ústavu v trvaní najmenej jednej hodiny. Vychádzku môže v odôvodnených prípadoch obmedziť alebo zrušiť riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru. Príslušník zboru zabezpečujúci dozor alebo dohľad preruší alebo predčasne ukončí vychádzku, ak odsúdený napriek upozorneniu porušuje ústavný poriadok, ohrozuje bezpečnosť v ústave alebo je ohrozená bezpečnosť alebo zdravie osôb v priestore vychádzok.

§ 32

Vzdelávanie

(1) Vzdelávanie odsúdených je súhrn aktivít založených na aktívnej účasti odsúdeného a zameraných na jeho začlenenie do spoločnosti v súlade s jeho osobnými a spoločenskými potrebami. Vzdelávanie odsúdených sa spravidla organizuje tak, aby v súlade s osobitnými predpismi bolo ukončenie štúdia oficiálne uznané vydaním príslušného dokladu akreditovanou inštitúciou; z dokladu nesmie byť zrejmé, že odsúdený ho získal počas výkonu trestu.

(2) Odsúdenému, u ktorého sú na to predpoklady, sa umožní, aby získal základné vzdelanie, stredné odborné vzdelanie, úplné stredné vzdelanie alebo sa zúčastnil iných foriem vzdelávania, ktoré mu umožnia získať alebo zvyšovať si pracovnú kvalifikáciu.

(3) Negramotnému odsúdenému sa umožní, aby absolvoval kurz pre negramotných. Ak je odsúdený zaradený do takéhoto kurzu, je povinný sa na ňom pravidelne zúčastňovať.

²⁰⁾ Napríklad zákon č. 576/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ Zákon č. 576/2004 Z. z.

Kultúrno-osvetová činnosť

§ 33

(1) Kultúrno-osvetová činnosť je súhrn záujmových aktivít a aktivít vo voľnom čase, ktoré odsúdenému sprostredkujú sústavu akceptovateľných vzorcov konania a správania, medziludských vzťahov, úcty k životu a spoločnosti.

(2) Odsúdenému možno povoliť prijatie balíka obsahujúceho študijné materiály, literatúru a veci na záujmovú a športovú činnosť zodpovedajúce možnostiam ich uloženia a využitia v ústave.

§ 34

(1) Odsúdený môže na vlastné náklady používať v cele alebo izbe vlastný rádiový prijímač a televízny prijímač napájané z vlastného zdroja, ktorý je ich súčasťou. Vlastný rádiový prijímač a televízny prijímač musia spĺňať podmienky uvedené v § 23 ods. 3. Ak to umožňujú podmienky v ústave, môže riaditeľ ústavu povoliť pripojenie rádiového prijímača a televízneho prijímača do elektrickej siete na náklady odsúdeného.

(2) Odsúdený môže rozhlasové vysielanie počúvať a televízne vysielanie sledovať v čase určenom v časovom rozvrhu dňa spôsobom, ktorý nenaruša ústavný poriadok. Odsúdenému sa tiež umožní počúvanie rozhlasového vysielania prostredníctvom rozhlasu inštalovaného v cele a v stanovenom rozsahu sledovanie televízneho vysielania alebo programu zo záznamu.

§ 35

(1) Odsúdený má právo na vlastné náklady predplatiť si dennú tlač a časopisy a objednať si knihy okrem tých, ktoré propagujú národnostnú, rasovú, etnickú, náboženskú neznášanlivosť, fašizmus alebo iné hnutia smerujúce k potláčaniu práv a slobôd občanov, násilie, krutosť, ohrozujú mravnosť, morálku a poriadok v ústave alebo popisujú výrobu a použitie návykových látok, jedov, výbušnín, zbraní a streliva. Dennú tlač a časopisy môžu odsúdenému predplatiť aj rodinní príslušníci a iné osoby, ak tieto budú do ústavu dodávané poštovým podnikom.^{11a)}

(2) Odsúdený má právo vypožičať si z väzenskej knižnice knihy podľa vlastného výberu, vypožičiavať si a hrať spoločenské hry, ktoré sú v ústave.

Ochrana práv odsúdených

§ 36

(1) Na uplatnenie a zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov podľa tohto zákona má odsúdený právo podávať žiadosti, sťažnosti a podnety štátnym orgánom Slovenskej republiky, ktoré sú príslušné na prejednanie podnetov alebo sťažností týkajúcich sa ochrany ľudských práv, ako aj medzinárodným orgánom a medzinárodným organizáciám, ktoré sú podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, príslušné na prejednanie podnetov alebo sťažností týkajúcich sa ochrany ľudských práv; ústav je povinný bezodkladne zabezpečiť ich odoslanie bez toho, aby zisťoval odosielateľa.

(2) Ak o to odsúdený požiada, umožní sa mu rozhovor s riaditeľom ústavu alebo s príslušníkom zboru určeným riaditeľom ústavu a s osobami a zástupcami orgánov uvedenými v § 96 a 97 v čase, keď vykonávajú dozor alebo kontrolu v ústave.

§ 37

(1) Odsúdený má právo na ochranu pred neoprávneným násilím a akýmkoľvek prejavmi ponížovania ľudskej dôstojnosti.

(2) Ak príslušník zboru alebo zamestnanec zboru zistí porušenie alebo hrozbu porušenia práva odsúdeného uvedeného v odseku 1 alebo ak odsúdený takýto prípad oznámi príslušníkovi zboru alebo zamestnancovi zboru, vykoná nevyhnutné opatrenia na zabránenie takéhoto konania a oznámi prípad riaditeľovi ústavu alebo inému oprávnenému nadriadenému.

§ 38

Styk s advokátom a inou osobou

(1) Odsúdený má právo na poskytovanie právnej pomoci advokátom²⁴⁾ alebo inou osobou, ktorá ho zastupuje v inej právnej veci, ktorá môže v medziach svojho splnomocnenia korešpondovať a hovoriť s odsúdeným.

(2) Rozhovor medzi odsúdeným a advokátom alebo inou osobou, ktorá ho zastupuje v inej právnej veci, sa môže uskutočniť len v čase a rozsahu nenarúšajúcom ústavný poriadok. Riaditeľ ústavu určí podmienky a spôsob vykonania rozhovoru a zabezpečí, aby určený príslušník zboru rozhovor medzi odsúdeným a advokátom videl, nie však počul. Pri rozhovore medzi odsúdeným a inou osobou, ktorá ho zastupuje v inej právnej veci, riaditeľ ústavu zabezpečí, aby bol určený príslušník zboru pri rozhovore prítomný a tento videl a počul jeho obsah.

(3) U odsúdeného, proti ktorému sa vedie trestné stíhanie, je splnený dôvod väzby a súd rozhodol o uložení obmedzení podľa osobitného predpisu,⁵³⁾ sa na korešpondovanie, návštevy a rozhovor odsúdeného s inou osobou, ktorá ho zastupuje v inej právnej veci, alebo advokátom, ktorý ho zastupuje v inej právnej veci, vyžaduje predchádzajúci súhlas príslušného orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, ktorý si môže vyhradiť svoju prítomnosť. Postup podľa prvej vety sa uplatní aj na odsúdeného, proti ktorému sa vedie trestné stíhanie, voči ktorému podal prokurátor návrh na obmedzenie vo výkone trestu podľa osobitného predpisu⁵³⁾ z dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) alebo ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, a to do právoplatnosti rozhodnutia o návrhu prokurátora.

Tretí oddiel

Základné povinnosti a ústavný poriadok

Základné povinnosti a zákazy

§ 39

Odsúdený je povinný

- a) plniť povinnosti uložené týmto zákonom a ústavným poriadkom,
- b) plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru, zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku,
- c) plniť úlohy vyplývajúce z programu zaobchádzania,
- d) odovzdať do úschovy ústavu veci, ktorých držanie s prihliadnutím na ich cenu, množstvo alebo spôsob používania je zakázané alebo v rozpore s účelom výkonu trestu, šetrne zaobchádzať so zverenými vecami, vo všetkých priestoroch ústavu a v osobných veciach udržiavať poriadok,

²⁴⁾ Zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

⁵³⁾ § 84 zákona č. 301/2005 Z. z.

čistotu, dodržiavať zásady hygieny a nepoškodzovať cudzí majetok,

- e) pracovať, ak je zaradený do práce; to neplatí, ak je práceneschopný, poberateľ invalidného, starobného a predčasného starobného dôchodku alebo je zaradený do dennej formy štúdia, rekvalifikačného kurzu a kurzu počas pracovnej doby,
- f) zúčastňovať sa na činnostiach podľa § 46 ods. 1 a výkone prospešných prác mimo ústavu,
- g) dodržiavať opatrenia a pokyny týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarmi a pri výkone práce používať predpísané osobné ochranné pracovné prostriedky, oznamovať vznik úrazu alebo nebezpečnej udalosti v súlade so zákonom o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- h) podrobiť sa zdravotnej prehliadke, hygienickým a protiepidemickým opatreniam a iným úkonom v rozsahu a za podmienok podľa osobitných predpisov,⁶⁾ strpieť úkony súvisiace s jeho identifikáciou, podrobiť sa osobnej prehliadke a umožniť príslušníkovi zboru kontrolu osobných vecí,²⁵⁾
- i) podrobiť sa psychologickému vyšetreniu psychológovi v ústave,
- j) podrobiť sa úkonom súvisiacim s odobratím fyzických, fyziognomických a biologických identifikačných znakov,
- k) podrobiť sa potrebnému vyšetreniu v prípade podozrenia, že odsúdený je pod vplyvom návykových látok,
- l) uhrádzať predpísané náklady spojené s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ako aj s výkonom trestu a bez zbytočného odkladu oznámiť ústavu zmenu zdravotnej poisťovne,
- m) v čase od večierky do budička dodržiavať nočný pokoj,
- n) nosiť preukaz odsúdeného a jeho stratu ihneď hlásiť príslušníkovi zboru,
- o) bez zbytočného odkladu osobne alebo iným vhodným spôsobom oznámiť príslušníkovi zboru alebo zamestnancovi zboru, ak utrpel pracovný úraz alebo iný ako pracovný úraz alebo bol svedkom pracovného úrazu, iného úrazu alebo nebezpečnej udalosti, alebo sa o nich dozvedel,^{25a)}
- p) byť ustrojený a dbať o svoj zovňajšok podľa určených vzorov a noriem,
- r) podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami podľa osobitného predpisu,^{10a)} ak je nariadená.

§ 40

Odsúdenému sa zakazuje

- a) nadväzovať kontakty s inými osobami v rozpore s týmto zákonom alebo pokynom vydaným na základe tohto zákona,
- b) vstupovať a pohybovať sa bez sprievodu príslušníka zboru v zakázaných strážených priestoroch, najmä v označenom zakázanom a ochrannom pásme a mimo vymedzený priestor výkonu trestu a pracoviska,
- c) vyrábať, prechovávať a požívať návykové látky,
- d) vyrábať a prechovávať predmety, ktorými by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, ktoré by mohli byť zneužitú na útek alebo ktorými by sa mohol narušiť ústavný poriadok alebo poškodiť zdravie,
- e) tetovať seba, iného alebo sa nechať tetovať, nosiť piercing, zhotovovať piercing seba alebo inému alebo nechať si zhotovovať piercing, alebo inak narúšať svoju telesnú integritu alebo telesnú integritu iného,
- f) predstierať ochorenie, úmyselne sa poškodzovať na zdraví, užívať lieky nepredpísané, nepovolené lekárom alebo užívať ich inak, ako ich predpísal alebo povolil lekár alebo odovzdávať lieky iným odsúdeným,

²⁵⁾ § 13b zákona č. 4/2001 Z. z. v znení zákona č. 372/2013 Z. z.

^{25a)} § 3 písm. j), § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- g) zúčastňovať sa hazardných hier,²⁶⁾ hrať hry o peňažné prostriedky, veci a služby,
- h) vykonávať činnosť, ktorou ohrozuje alebo poníža ľudskú dôstojnosť,
- i) prechovávať tlačoviny alebo predmety propagujúce národnostnú, rasovú, etnickú alebo náboženskú neznášanlivosť, fašizmus alebo iné hnutia smerujúce k potláčaniu práv a slobôd občanov, násilie, krutosť, ohrozujúce mravnosť alebo popisujúce zhotovenie zbrane, streliva, výbušnín, návykových látok a akékoľvek predmety, ktorými by mohol mariť účel výkonu trestu, prechovávať a používať mobilný telefón alebo iné technické zariadenie umožňujúce komunikáciu alebo záznam informácií,
- j) fajčiť mimo vyhradených priestorov,
- k) zneužívať a poškodzovať preukaz odsúdeného.

§ 40a **Preukaz odsúdeného**

Preukaz odsúdeného je určený na identifikáciu odsúdeného, reguláciu pohybu a uplatnenie niektorých práv odsúdeného, najmä telefonovania a nákupu potravín a vecí osobnej potreby. Preukaz obsahuje fotografiu, meno, priezvisko, základné číslo a čiarový kód odsúdeného.

§ 41 **Ústavný poriadok**

(1) Riaditeľ ústavu vydá ústavný poriadok, ktorým sa upravuje spôsob výkonu práv, obmedzení a povinností odsúdených a uplatňovanie poriadku a disciplíny; súčasťou ústavného poriadku je časový rozvrh dňa.

(2) Ústavný poriadok schvaľuje generálny riaditeľ.

(3) Ústavný poriadok je k dispozícii na mieste bežne prístupnom odsúdenému alebo sa poskytne odsúdenému na požiadanie.

PIATA HLAVA **ZARAĐOVANIE DO PRÁCE**

§ 42 **Základné zásady zaraďovania do práce**

(1) Odsúdený sa zaraďuje do práce v súlade s účelom výkonu trestu; pritom sa prihliada na zdravotný stav, využitie pracovnej kvalifikácie a plnenie cieľov programu zaobchádzania.

(2) Zaradenie odsúdeného do práce je osobitný vzťah medzi ústavom a odsúdeným, ktorým nevzniká pracovný pomer ani iný obdobný pracovnoprávny vzťah. Zaradenie odsúdeného do práce môže ústav skončiť kedykoľvek, a to aj bez uvedenia dôvodu. Ústav si voči odsúdenému zaradenému do práce plní povinnosti zamestnávateľa. Na zaraďovanie do práce odsúdených sa primerane použijú ustanovenia § 85, § 85a, § 93 až 95, § 97, § 98, § 133 ods. 1 a 2, § 147, § 148, § 174, § 175, § 176 a § 193 až 198 Zákonníka práce.

(3) Právnická osoba alebo fyzická osoba v priestoroch, kde pracujú odsúdení, plní povinnosti na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade s osobitnými predpismi a zmluvou s ústavom.

²⁶⁾ Zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Stredisko vedľajšieho hospodárstva a vnútorná prevádzka

§ 43

(1) Zbor organizuje a zabezpečuje činnosť zameranú na vykonávanie práce odsúdenými²⁷⁾ v stredisku vedľajšieho hospodárstva ústavu (ďalej len „stredisko“) a vo vnútornej prevádzke ústavu; táto činnosť nemá podnikateľský charakter a výdavky na ňu sa uhrádzajú zo štátneho rozpočtu. Príjmy strediska sú príjmami štátneho rozpočtu.

(2) Vykonávanie práce odsúdenými v stredisku sa vykonáva formou vlastnej výroby a poskytovaním prác a služieb. Výrobky, práce a služby strediska sú poskytované odberateľom odplatne. Stredisko zabezpečuje tieto činnosti v ústave alebo mimo ústavu. Vlastná výroba strediska je určená predovšetkým na uspokojovanie potrieb zboru. Na základe zmluvy poskytuje stredisko práce a služby právnickej osobe alebo fyzickej osobe. V zmluve sa určia tiež podmienky, za ktorých budú odsúdení pracovať.

(3) Odsúdený nesmie byť školený na práce s výbušninami, strelnými zbraňami, strelivom a návykovými látkami a nesmie vykonávať práce s výbušninami, strelnými zbraňami, strelivom a návykovými látkami. S inými nebezpečnými látkami^{27a)} môže odsúdený pracovať iba vo výnimočnom prípade pod dohľadom príslušníka zboru alebo zamestnanca zboru.

(4) Kontrolnú činnosť nad vykonávaním práce odsúdenými vykonávajú orgány zboru; tým nie je dotknuté právo kontroly iných oprávnených orgánov.

(5) Príslušné orgány zboru sú oprávnené vstupovať do prevádzkových objektov a zariadení právnických osôb a fyzických osôb, v ktorých odsúdení na základe uzatvorenej zmluvy pracujú, a požadovať predloženie dokladov súvisiacich s vykonávaním práce odsúdenými.

§ 44

(1) Za práce a služby vykonané odsúdenými v stredisku poskytuje právnická osoba a fyzická osoba ústavu zmluvne dohodnuté plnenie.

(2) Pracovný čas a pracovné podmienky sú pre odsúdených rovnaké ako pre ostatných zamestnancov. Riaditeľ ústavu môže nariadiť skrátenie pracovného času odsúdeného; ten však v jednom dni nesmie byť kratší ako päť hodín. Riaditeľ ústavu môže nariadiť odsúdenému prácu nadčas a prácu v dňoch pracovného pokoja.

§ 45

Pracovná odmena

(1) Odsúdenému patrí pracovná odmena podľa druhu vykonávanej práce, odpracovaného času alebo normy spotreby práce; za čas, keď odsúdený nepracoval, mu nepatrí náhrada pracovnej odmeny. Výšku pracovnej odmeny a podmienky jej poskytovania ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

(2) Z hrubej pracovnej odmeny odsúdeného vykonáva a odvádza ústav zrážky podľa osobitných

²⁷⁾ § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 4/2001 Z. z. v znení zákona č. 372/2013 Z. z.

^{27a)} Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení zákona c. 339/2012 Z. z.

predpisov;²⁸⁾ zostatok je čistá pracovná odmena, z ktorej sa vykonávajú zrážky, ak zostatok je vyšší ako 5 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu,^{14a)} vo výške a v poradí na úhradu

a) výživného na osoby, voči ktorým má odsúdený vyživovaciu povinnosť vrátane výživného na úhradu nákladov za starostlivosť o dieťa v ústavnej starostlivosti a výživného na úhradu nákladov za starostlivosť o dieťa v ochrannnej výchove v rozsahu 30 % z čistej pracovnej odmeny odsúdeného, najviac však v úhrne 20 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu,^{14a)} pričom táto suma sa zaokrúhľuje tak, že suma nižšia ako polovica eurocenta sa zaokrúhľuje smerom nadol na najbližší eurocent a suma rovnajúca sa alebo vyššia ako polovica jedného eurocenta sa zaokrúhľuje smerom nahor na najbližší eurocent,

b) trov výkonu trestu u odsúdeného

1. bez vyživovacej povinnosti v rozsahu 55 % z čistej pracovnej odmeny zo sumy neprevyšujúcej sumu životného minima podľa osobitného predpisu^{14a)} a zo sumy prevyšujúcej sumu životného minima podľa osobitného predpisu^{14a)} v rozsahu 20 % z čistej pracovnej odmeny alebo

2. s vyživovacou povinnosťou v rozsahu 45 % z čistej pracovnej odmeny zo sumy neprevyšujúcej sumu životného minima podľa osobitného predpisu^{14a)} a zo sumy prevyšujúcej sumu životného minima podľa osobitného predpisu^{14a)} v rozsahu 10 % z čistej pracovnej odmeny,

c) pohľadávok na základe rozhodnutia riaditeľa ústavu voči odsúdenému

1. bez vyživovacej povinnosti v rozsahu 10 % z čistej pracovnej odmeny alebo

2. s vyživovacou povinnosťou v rozsahu 3 % z čistej pracovnej odmeny,

d) pohľadávok ostatných oprávnených vedených voči odsúdenému

1. bez vyživovacej povinnosti v rozsahu 18 % z čistej pracovnej odmeny alebo

2. s vyživovacou povinnosťou v rozsahu 5 % z čistej pracovnej odmeny.

(3) Po vykonaní zrážok podľa odseku 2 sa zostatok čistej pracovnej odmeny rozdelí na

a) osobné konto, ktoré slúži odsúdenému na vykonávanie potrebných finančných operácií, v rozsahu

1. 5 % z čistej pracovnej odmeny zo sumy neprevyšujúcej sumu životného minima podľa osobitného predpisu,^{14a)}

2. 40 % z čistej pracovnej odmeny zo sumy prevyšujúcej sumu životného minima podľa osobitného predpisu,^{14a)}

b) vreckové konto, ktoré slúži na uspokojovanie osobných potrieb odsúdeného počas výkonu trestu, v rozsahu 12 %.

(4) Ak výška čistej pracovnej odmeny je nižšia ako 5 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu,^{14a)} ďalšie zrážky sa nevykonávajú a jej zostatok sa použije podľa odseku 2 písm. b).

(5) Pre poradie zrážok na úhradu pohľadávok podľa odseku 2 písm. c) a d) je rozhodujúci deň, keď bolo ústavu doručené rozhodnutie riaditeľa ústavu, nariadenie výkonu rozhodnutia súdom alebo exekučný príkaz. Ak má niekoľko pohľadávok uvedených v odseku 2 písm. c) a d) rovnaké

²⁸⁾ Napríklad zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 43/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

poradie a ak zrážka nestačí na ich úplné uspokojenie, uspokojia sa pomerne. Poradie, ktoré mala pohľadávka u predchádzajúceho platiteľa mzdy, zostáva v ústave nezmenené.

(6) Ak osoba, voči ktorej bol nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, nastúpi do výkonu trestu, postupuje sa podľa osobitného predpisu;²⁹⁾ za mzdu povinného sa považuje pracovná odmena, ak z nej možno uspokojiť pohľadávku.

(7) Ak bol odsúdený premiestnený do iného ústavu, tento ústav preberá výkon rozhodnutia zrážkami z jeho čistej pracovnej odmeny; zmena ústavu nemá vplyv na poradie vymáhaných pohľadávok.

(8) Premiestnenie odsúdeného do iného ústavu sa nepovažuje za zmenu platiteľa mzdy podľa osobitného predpisu²⁹⁾ okrem platenia poistného na sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, platenia poistného do zdravotnej poisťovne a plnenia odvodovej povinnosti.

(9) Ustanovenia odsekov 2 až 8 sa primerane vzťahujú aj na nemocenské dávky^{13b)} alebo úrazové dávky^{13c)} odsúdeného.

(10) Odsúdenému nevzniká nárok na minimálnu mzdu podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

(11) Z finančnej odmeny poskytnutej odsúdenému podľa § 50 ods. 3 písm. e) ústav vykoná zrážky podľa osobitných predpisov.²⁸⁾

§ 46

Činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného

(1) Odsúdený, ktorý spravidla nie je zaradený do práce, sa zaradí do vzdelávacích a osvetových činností, alebo mu ústav umožní prehlbovať svoje záujmy a zručnosti formou činností v prospech ústavu zameraných najmä na oblasť životného prostredia, činnosti súvisiacej s úpravou majetku štátu v správe ústavu a iných činností vykonávaných v ústave a vonkajších priestoroch, ktoré sú súčasťou ústavu alebo sú v jeho trvalej alebo dočasnej správe alebo v priestoroch v správe inej štátnej rozpočtovej organizácie na základe dohody o spolupráci s ústavom.

(2) Za činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa považujú aj činnosti na udržiavanie a rozvoj hygienických návykov najmä udržiavaním svojho zovňajška a oblečenia, čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu a činnosti súvisiace s prevádzkou ústavu.

(3) Čas, keď je odsúdený zaradený do vzdelávacích a osvetových činností alebo iných činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, sa nezapočítava do pracovného času.

(4) Činnosti v prospech ústavu vykonávané v priestore v správe inej štátnej rozpočtovej organizácie na základe dohody o spolupráci s ústavom sa vykonávajú so súhlasom odsúdeného. Činnosti súvisiace s prevádzkou ústavu je odsúdený povinný vykonávať bezplatne v rozsahu najviac štyroch hodín denne.

(5) Činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného podľa tohto zákona sa nepovažujú za

²⁹⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov.

³⁰⁾ Zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.

výkon všeobecne prospešných činností podľa osobitného predpisu.³¹⁾

§ 47

Výkon prospešných prác mimo ústavu

(1) Riaditeľ ústavu môže v osobitných prípadoch mimoriadnej situácie³²⁾ alebo krízovej situácie^{32a)} zaradiť odsúdeného na výkon prospešných prác mimo ústavu; v takom prípade nesmie byť ohrozené zdravie a život odsúdeného.

(2) Výkon prospešných prác mimo ústavu podľa tohto zákona sa nepovažuje za výkon všeobecne prospešných činností podľa osobitného predpisu.³¹⁾

§ 48

Povinnosti odsúdeného zaradeného do práce

(1) Odsúdený zaradený do práce je povinný dodržiavať pracovnú disciplínu. Pritom je povinný najmä

- a) riadne plniť pracovné úlohy, príkazy a pokyny príslušníka zboru alebo zamestnanca zboru, ktorý organizuje a kontroluje vykonávanie práce odsúdeným,
- b) využívať pracovný čas a prostriedky zverené na vykonávanie práce,
- c) plniť včas, kvalitne a hospodárne pracovné úlohy.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane vzťahuje aj na odsúdeného zaradeného na výkon prospešných prác mimo ústavu.

§ 49

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a ochrana pred požiarmi

Starostlivosť o bezpečnosť a ochranu zdravia odsúdených pri práci a ochranu pred požiarmi zaisťuje ústav. Odsúdený je povinný dbať o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a ochranu pred požiarmi.

ŠIESTA HLAVA

DISCIPLINÁRNA ZODPOVEDNOSŤ

§ 50

Disciplinárne odmeny

(1) Za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení programu zaobchádzania, plnení pracovných povinností, plnení činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného, výkone prospešných prác mimo ústavu alebo za vykonanie príkladného činu možno odsúdenému udeliť disciplinárnu odmenu.

(2) Príkladným činom sa rozumie vykonanie hrdinského skutku, prejav statočnosti pri záchrane ľudského života alebo materiálnych hodnôt, mimoriadny prejav odvahy a úsilia.

³¹⁾ § 52a ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 139/2008 Z. z.

³²⁾ § 3 ods. 1 a 3b zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

^{32a)} Čl. 1 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu.

§ 2 písm. a) zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu.

(3) Disciplinárnou odmenou je

- a) pochvala,
- b) mimoriadne povolenie návštevy,
- c) mimoriadne povolenie telefonického volania,
- d) povolenie prijatia balíka do hmotnosti piatich kilogramov (ďalej len „povolenie balíka“),
- e) finančná odmena do výšky 70 eur,
- f) mimoriadne voľno na opustenie ústavu.

(4) O udelení disciplinárnej odmeny príslušník zboru vykoná záznam v osobnej karte odsúdeného a na predpísanom tlačive, ktoré založí do osobného spisu odsúdeného.

§ 51

Výkon disciplinárnych odmien

(1) Disciplinárna odmena mimoriadneho povolenia návštevy sa týka len jednej návštevy nad rámec intervalu alebo trvania návštevy alebo inej ako blízkej osoby podľa § 24 ods. 1. Disciplinárna odmena mimoriadneho povolenia návštevy sa považuje za vykonanú odoslaním povolenia k návšteve. V odôvodnených prípadoch môže riaditeľ ústavu povoliť náhradný termín vykonania tejto disciplinárnej odmeny.

(2) Disciplinárna odmena mimoriadneho povolenia telefonického volania sa týka len jedného telefonického volania nad rámec určeného intervalu alebo doby trvania hovoru alebo inej ako blízkej osobe podľa § 27 ods. 1. Disciplinárna odmena mimoriadneho povolenia telefonického volania sa považuje za vykonanú uskutočnením povoleného telefonického hovoru.

(3) Disciplinárna odmena povolenia balíka sa týka len jedného balíka. Disciplinárna odmena povolenia balíka sa považuje za vykonanú odoslaním povolenia na prijatie balíka. Balík nemôže obsahovať

- a) cennosti,
- b) alkoholické nápoje,
- c) lieky,
- d) jedy,
- e) omamné látky, psychotropné látky a prekurzory,
- f) tlačoviny alebo predmety propagujúce národnostnú, rasovú, etnickú alebo náboženskú neznášanlivosť, fašizmus alebo iné hnutia smerujúce k potláčaniu práv a slobôd občanov, násilie, krutosť alebo ohrozujúce mravnosť,
- g) zbrane, strelivo a akékoľvek predmety, ktoré možno zneužiť na zmarenie účelu výkonu trestu alebo na ohrozenie bezpečnosti v ústave,
- h) akékoľvek potraviny a nápoje, ktoré možno považovať za nebezpečné potraviny^{11b)} alebo ktoré sa nimi môžu prepravou v balíku stať,
- i) akékoľvek potraviny a nápoje, ktoré nie sú v originálnom obchodnom balení alebo boli technologicky spracované akýmkoľvek spôsobom konzervovania v domácich podmienkach, najmä zaváraním v sklenených, plastových alebo kovových obaloch sterilizáciou, solením, prisladzovaním, sušením, údením, mrazením a podobne,

- j) akékoľvek potravinové doplnky a výživové doplnky^{32b)} alebo
k) cigarety, tabak a iné tabakové výrobky, ak je adresovaný mladistvému.

(4) Riaditeľ ústavu môže udeliť odsúdenému mimoriadne voľno na opustenie ústavu až na päť dní, a to aj opakovane; voľno sa odsúdenému započítava do výkonu trestu.

(5) Mimoriadne voľno na opustenie ústavu nemožno udeliť odsúdenému umiestnenému do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

(6) Odsúdenému, ktorý sa bez závažných dôvodov načas nevrátil do ústavu, ďalšie mimoriadne voľno na opustenie ústavu možno udeliť až po uplynutí 12 mesiacov. Čas, po ktorý sa odsúdený neoprávnene zdržiaval mimo ústavu, sa do výkonu trestu nezapočítava.

§ 52

Disciplinárne tresty

(1) Odsúdený je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie.

(2) Disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti alebo zákazu podľa tohto zákona, predpisov na jeho vykonanie alebo ústavného poriadku odsúdeným. Disciplinárnym previnením je aj konanie, ktoré má znaky priestupku podľa osobitných predpisov.³³⁾

(3) Za disciplinárne previnenie možno odsúdenému uložiť tieto disciplinárne tresty:

- a) pokarhanie,
- b) zákaz telefonického volania až na dobu troch mesiacov,
- c) zákaz najviac dvoch nákupov potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí okrem základných a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu,
- d) zákaz používania vlastného televízneho prijímača alebo rádioprijímača až na dva mesiace,
- e) umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase až na dobu 20 dní,
- f) celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu až na dobu 14 dní,
- g) umiestnenie do samoväzby až na dobu 14 dní,
- h) prepadnutie vecí.

(4) Uložením disciplinárneho trestu nie je vylúčené trestné stíhanie odsúdeného, ak konanie odsúdeného napĺňa aj znaky skutkovej podstaty trestného činu.

§ 52a

Zásady ukladania disciplinárnych trestov

(1) Za disciplinárne previnenie možno odsúdenému uložiť len jeden disciplinárny trest; to neplatí, ak sa ukladá disciplinárny trest prepadnutia vecí.

(2) Pred uložením disciplinárneho trestu musí byť vždy objektívne zistený skutkový stav. Odsúdenému musí byť pred uložením disciplinárneho trestu daná možnosť vyjadriť sa k veci, navrhovať dôkazy a obhajovať sa. Vyjadrenie odsúdeného sa uvedie na predpísanom tlačive a predloží odsúdenému na podpis. Ak odsúdený vyjadrenie odmietne podpísať, príslušník zboru

^{32b)} § 2 písm. f) a g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení zákona č. 349/2011 Z. z.

³³⁾ Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

v prítomnosti tretej osoby uvedie túto skutočnosť na predpísanom tlačive, pripojí dátum, svoj podpis, meno a priezvisko prítomnej tretej osoby a jej podpis.

(3) Uložený disciplinárny trest musí byť primeraný závažnosti spáchaného disciplinárneho previnenia, spôsobu jeho spáchania, jeho následkom, okolnostiam, za ktorých bolo spáchané, doterajšiemu postoju odsúdeného k plneniu povinností uložených týmto zákonom a aktuálnemu stavu osobnosti odsúdeného.

(4) Za disciplinárne previnenie možno uložiť disciplinárny trest do 30 dní odo dňa, keď sa o disciplinárnom previnení dozvedel ktorýkoľvek príslušník zboru s disciplinárnou právomocou, najneskôr však do jedného roka odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia. Ak konanie odsúdeného, ktoré vykazuje znaky disciplinárneho previnenia, bolo predmetom prešetrovania iného orgánu, lehota 30 dní na uloženie disciplinárneho trestu sa začína dňom, keď sa ktorýkoľvek príslušník zboru s disciplinárnou právomocou dozvedel o výsledku tohto prešetrovania; táto lehota platí aj vtedy, ak prvostupňové rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu bolo zrušené a ak vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Iným orgánom podľa predchádzajúcej vety sa rozumie orgán činný v trestnom konaní a orgány oprávnené vykonávať dozor a kontrolu nad výkonom trestu (§ 96 a 97); iným orgánom nie je orgán splnomocnený nadriadeným s disciplinárnou právomocou, ktorý je príslušný rozhodnúť o uložení disciplinárneho trestu.

(5) Uloženie disciplinárneho trestu sa odsúdenému oznámi individuálne alebo pred skupinou odsúdených. S výkonom disciplinárneho trestu sa musí začať najneskôr do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu. Táto lehota neplynie počas práceneschopnosti odsúdeného, prechodného premiestnenia odsúdeného do iného ústavu alebo podmieneného odkladu výkonu disciplinárneho trestu.

(6) Od uloženia disciplinárneho trestu sa upustí, ak možno obnovenie poriadku a nápravu správania odsúdeného dosiahnuť prejednaním disciplinárneho previnenia, odsúdený sa k disciplinárnemu previneniu priznal a svoje správanie oľutoval. O tomto postupe urobí príslušník zboru záznam v osobnej karte odsúdeného a na predpísanom tlačive.

(7) Uložením disciplinárneho trestu odsúdený nie je zbavený povinnosti nahradiť škodu, ktorú spôsobil disciplinárnym previnením.

§ 53

Ukladanie a výkon disciplinárnych trestov

(1) Pokarhanie sa ukladá za menej závažné disciplinárne previnenie; oznámi sa ústne, a to buď individuálne alebo pred skupinou odsúdených. Ak sa odsúdený v priebehu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o uložení tohto disciplinárneho trestu dopustí opakovane disciplinárneho previnenia, uloží sa mu disciplinárny trest prísnejší ako pokarhanie.

(2) Doba zákazu telefonického volania sa začína počítať prvým hovorom, na ktorý vznikol odsúdenému nárok bezprostredne po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o uložení tohto disciplinárneho trestu. Ak pred uložení disciplinárneho trestu zákazu telefonického volania bola odsúdenému uložená disciplinárna odmena podľa § 50 ods. 3 písm. c), táto sa vykoná až po vykonaní uloženého disciplinárneho trestu. V obzvlášť závažných prípadoch možno počas výkonu tohto disciplinárneho trestu postupovať podľa § 27 ods. 3.

(3) Výkon disciplinárneho trestu zákazu nákupu potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí okrem základných potrieb osobnej hygieny a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu sa začína dňom prvého nákupu, na ktorý vzniká odsúdenému nárok po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o uložení tohto disciplinárneho trestu.

(4) Výkon disciplinárneho trestu zákazu používania vlastného televízneho prijímača alebo

rádioprijímača sa začína odňatím televízneho prijímača alebo rádioprijímača, ktorý odsúdený používa v cele alebo izbe podľa § 34. Počas výkonu disciplinárneho trestu prevezme ústav televízny prijímač alebo rádioprijímač do úschovy. O odňatí alebo opätovnom vydaní televízneho prijímača alebo rádioprijímača príslušník zboru spíše záznam, ktorý podpíše príslušník zboru a odsúdený. Výkonom disciplinárneho trestu nie je dotknuté právo odsúdeného televízne vysielanie sledovať a rozhlasové vysielanie počúvať z televízneho prijímača ústavu alebo rádioprijímača ústavu v miestnosti určenej na tento účel.

(5) Prepadnutie veci možno uložiť, ak vec patrí odsúdenému, ktorý spáchal disciplinárne previnenie, a táto vec bola

- a) použitá na spáchanie disciplinárneho previnenia alebo bola na to určená,
- b) disciplinárnym previnením získaná alebo
- c) nadobudnutá ako odmena za vec získanú disciplinárnym previnením.

(6) Na postup pri prepadnutí veci sa vzťahujú ustanovenia § 56a.

Výkon disciplinárnych trestov v uzavretom oddiele

§ 54

(1) Počas výkonu disciplinárneho trestu podľa § 52 ods. 3 písm. e) až g) sa odsúdený nezúčastňuje na kultúrno-osvetových, vzdelávacích činnostiach a činnostiach vo voľnom čase, nie je mu dovolené nakupovať potraviny, veci osobnej potreby a iné veci okrem základných potrieb osobnej hygieny a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu, telefonovať, fajčiť, prechovávať cigarety, tabak, tabakové výrobky a odpočívať na lôžku mimo doby určenej ústavným poriadkom.

(2) Mimopracovným časom na účely výkonu disciplinárneho trestu podľa § 52 ods. 3 písm. e) je čas od 15.00 h do 06.00 h nasledujúceho dňa a dni pracovného pokoja; na odsúdeného zaradeného do práce sa toto ustanovenie použije primerane.

(3) S výkonom disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu alebo disciplinárneho trestu umiestnenia do samoväzby možno začať, až keď lekár zistí, že odsúdený je schopný podrobiť sa výkonu takého disciplinárneho trestu. Počas disciplinárneho trestu umiestnenia do samoväzby odsúdený nepracuje. Rovnako sa postupuje aj pri disciplinárnom treste celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu, odsúdený je však povinný upratovať na uzavretom oddiele a v prípade potreby aj vykonávať práce nevyhnutné na odstránenie havarijného stavu v ústave.

(4) Odsúdeného, ktorý vykonáva disciplinárny trest celodenného umiestnenia v uzavretom oddiele alebo disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby, musí vyšetriť lekár najmenej raz za tri dni a tiež posúdiť, či je spôsobilý ďalej vykonávať disciplinárny trest; tým nie je dotknuté právo odsúdeného na poskytnutie potrebnej zdravotnej starostlivosti.

(5) Ak bol odsúdenému počas výkonu disciplinárneho trestu opätovne uložený disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu alebo disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby, možno odsúdeného podrobiť takémuto disciplinárnemu trestu bez prerušenia najviac po dobu 21 dní; zvyšok nevykonaného disciplinárneho trestu odsúdený vykoná najskôr po uplynutí desiatich dní.

§ 55

(1) Uzavretý oddiel sa zriaďuje v osobitnej budove alebo vo vyčlenenom priestore ubytovne

oddelenom od miestností ostatných odsúdených. Cela uzavretého oddielu musí zodpovedať hygienickým a stavebno-technickým podmienkam.

(2) Počas výkonu disciplinárnych trestov umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase, celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu a umiestnenia do samoväzby používa odsúdený určený odev. Vychádzky odsúdených umiestnených do uzavretého oddielu sa vykonávajú oddelene od ostatných odsúdených v rozsahu jednej hodiny denne. Odsúdený v uzavretom oddiele sa musí podrobiť osobnej prehliadke podľa pokynov príslušníka zboru. Odsúdenému sa odoberú všetky veci, ktoré by mohol použiť na úmyselné poškodenie svojho zdravia alebo zdravia inej osoby. Strava sa odsúdenému vydáva spravidla v cele výkonu disciplinárneho trestu.

(3) Počas výkonu niektorého z disciplinárnych trestov uvedených v odseku 2 odsúdený môže byť z bezpečnostných dôvodov umiestnený na cele sám alebo ak nie sú vo výkone tohto disciplinárneho trestu súčasne aspoň dvaja odsúdení.

(4) Disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby sa vykonáva v cele na to určenej; umiestňuje sa do nej len jeden odsúdený.

(5) Výkon disciplinárnych trestov uvedených v § 52 ods. 3 písm. e) až g) sa odloží alebo preruší vždy na čas práceneschopnosti odsúdeného alebo jeho prechodného premiestnenia do iného ústavu.

§ 56

Zhabanie vecí

(1) Ak nebol uložený disciplinárny trest prepadnutia vecí, možno rozhodnúť, že sa takáto vec zhabe, ak nepatrí odsúdenému zodpovednému za disciplinárne previnenie a ak to vyžaduje bezpečnosť osôb alebo majetku alebo iný všeobecný záujem.

(2) Rozhodnutie o zhabaní vecí sa ihneď oznámi odsúdenému, ktorý spáchal disciplinárne previnenie súvisiace so zhabaním vecí, a vlastníčkovi vecí, ak je známy.

§ 56a

(1) Vec zaistená alebo nájdená³⁴⁾ v priestoroch ústavu, prepadnutá vec a zhabaná vec sa stávajú majetkom Slovenskej republiky.

(2) Pri nakladaní s neupotrebitelnou vecou sa primerane postupuje podľa osobitného predpisu.^{34a)} Ostatné veci ústav odovzdá príslušnému štátnemu orgánu vykonávajúcemu správu majetku štátu, v ktorého územnom obvode sa ústav nachádza.

§ 59f

Započítanie disciplinárneho trestu

Pri zmene alebo zrušení rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu podľa § 97j ods. 9 písm. a) a c) sa pôvodne uložený disciplinárny trest, ak už bol sčasti vykonaný, započíta do novouloženého disciplinárneho trestu. Ak započítanie nie je možné, prihliadne sa na túto skutočnosť pri stanovení druhu a výmery novoukladaného disciplinárneho trestu.

³⁴⁾ § 135 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.

^{34a)} Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

§ 59g**Podmienečný odklad výkonu disciplinárneho trestu**

(1) Výkon disciplinárneho trestu možno vzhľadom na doterajší postoj odsúdeného k plneniu povinností a zákazov uložených týmto zákonom podmienečne odložiť na dobu troch mesiacov; ak sa odsúdený počas tejto doby nedopustí ďalšieho disciplinárneho previnenia, disciplinárny trest sa nevykoná a posudzuje sa akoby nebol uložený.

(2) O podmienečnom odklade výkonu disciplinárneho trestu rozhoduje príslušník zboru, ktorý disciplinárny trest uložil, alebo príslušník zboru s rovnakou alebo vyššou disciplinárnou právomocou. Proti rozhodnutiu o podmienečnom odklade výkonu disciplinárneho trestu nie je prípustné odvolanie. Dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o podmienečnom odklade výkonu disciplinárneho trestu začína plynúť skúšobná doba.

(3) Ak sa odsúdený počas skúšobnej doby dopustí ďalšieho disciplinárneho previnenia, za ktoré je mu právoplatne uložený disciplinárny trest, disciplinárny trest, ktorého výkon bol podmienečne odložený, sa vykoná. S výkonom podmienečne odloženého disciplinárneho trestu sa začne najneskôr do 30 dní od vykonania rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu za ďalšie disciplinárne previnenie.

§ 60**Odpustenie disciplinárneho trestu a upustenie od výkonu zvyšku disciplinárneho trestu**

(1) Ak výkon disciplinárneho trestu nie je vzhľadom na správanie sa odsúdeného potrebný alebo disciplinárny trest odsúdený nemôže vzhľadom na svoj zdravotný stav vykonať, možno trest odpustiť. Disciplinárny trest možno odpustiť aj z iných vážnych dôvodov. Disciplinárny trest, ktorý bol odpustený, sa nevykoná.

(2) Ak odsúdený prejavuje počas výkonu disciplinárneho trestu ľútosť nad svojím činom a svojím správaním preukazuje účinnú snahu o nápravu alebo z iných vážnych dôvodov, možno od výkonu zvyšku disciplinárneho trestu upustiť. Pri upustení od výkonu zvyšku disciplinárneho trestu sa postupuje rovnako ako pri odpustení disciplinárneho trestu.

(3) Odpustením disciplinárneho trestu alebo upustením od výkonu jeho zvyšku sa disciplinárny trest považuje za vykonaný.

(4) O odpustení disciplinárneho trestu alebo o upustení od výkonu zvyšku disciplinárneho trestu rozhoduje príslušník zboru, ktorý o jeho uložení rozhodol, alebo príslušník zboru s rovnakou alebo vyššou disciplinárnou právomocou. O upustení alebo odpustení urobí príslušník zboru záznam v osobnej karte odsúdeného a na predpísanom tlačíve. Proti rozhodnutiu o odpustení disciplinárneho trestu alebo o upustení od výkonu jeho zvyšku nie je prípustné odvolanie.

§ 61**Zahladenie disciplinárneho trestu**

(1) Ak odseky 2 až 5 neustanovujú inak, príslušník zboru, ktorý disciplinárny trest uložil, alebo príslušník zboru s rovnakou alebo vyššou disciplinárnou právomocou disciplinárny trest zahladí, ak odsúdený po dobu jedného roka od vykonania rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu riadne plní svoje povinnosti a o zahladenie požiada.

(2) Ak bolo odsúdenému uložených viac disciplinárnych trestov, zahladí sa mu disciplinárny trest, ktorý mu bol uložený ako prvý v poradí, pričom lehota podľa odseku 1 sa počíta od vykonania posledného rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu.

(3) Ďalší disciplinárny trest možno odsúdenému na základe jeho žiadosti zahladať, ak odsúdený po dobu najmenej dvoch mesiacov od zahľadania disciplinárneho trestu podľa odseku 2 ďalej riadne plní svoje povinnosti a nedopustí sa v tejto lehote disciplinárneho previnenia.

(4) Ak bolo odsúdenému uložených viac disciplinárnych trestov, lehota podľa odseku 1 platí len pre zahladenie disciplinárneho trestu, ktorý bol odsúdenému uložený ako prvý v poradí; neskôr uložené disciplinárne tresty možno zahladať za podmienok podľa odsekov 2, 3 a 5 aj skôr.

(5) Ak odsúdený spĺňa podmienky na udelenie disciplinárnej odmeny, môže mu príslušník zboru, ktorý disciplinárny trest uložil, alebo príslušník zboru s rovnakou alebo vyššou disciplinárnou právomocou namiesto udelenia disciplinárnej odmeny zahladať disciplinárny trest, nie však skôr ako tri mesiace od vykonania rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu.

(6) Ak bol disciplinárny trest zahladený, hľadá sa na odsúdeného, akoby mu disciplinárny trest nebol uložený.

(7) Zahladenie disciplinárneho trestu podľa odsekov 1 až 6 sa vzťahuje aj na disciplinárne tresty uložené odsúdenému počas výkonu väzby.

SIEDMA HLAVA

PREMENA TRESTU, PODMIENEČNÉ PREPUSTENIE, PRERUŠENIE VÝKONU TRESTU A UPUSTENIE OD VÝKONU ZVÝŠKU TRESTU

§ 62

Hodnotenie

Ústav spracováva hodnotenie odsúdeného ku konaniu o podmiennečnom prepustení, zmene spôsobu výkonu trestu, premene zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, určení spoločného spôsobu výkonu postupne uložených trestov, rozhodovaniu v konaní o milosť a o upustení od výkonu zvyšku trestu.

§ 63

Prerušenie výkonu trestu

(1) Odsúdenému možno prerušiť výkon trestu podľa osobitného predpisu³⁸⁾ na návrh riaditeľa, ak ochorie na ťažkú chorobu neliečiteľnú v podmienkach výkonu trestu.

(2) Výkon trestu sa preruší vždy tehotnej žene a matke dieťaťa mladšieho ako jeden rok. Prerušenie výkonu trestu sa oznámi príslušnému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 64

Upustenie od výkonu zvyšku trestu

Ak nastanú dôvody podľa osobitného predpisu,³⁹⁾ u odsúdeného možno upustiť od výkonu zvyšku trestu.

³⁸⁾ § 412 zákona č. 301/2005 Z. z.

³⁹⁾ § 413 zákona č. 301/2005 Z. z.

§ 65

Opustenie ústavu

(1) Riaditeľ ústavu môže z naliehavého rodinného dôvodu, najmä pri úmrtí blízkej osoby alebo narodení dieťaťa, a z dôvodu návštevy kultúrnych, osvetových, športových, vzdelávacích a duchovných činností odsúdenému povoliť opustenie ústavu až na päť dní.

(2) Riaditeľ ústavu rozhodne, v ktorých prípadoch povolí odsúdenému opustenie ústavu podľa odseku 1 v sprievode príslušníka zboru, ktorý zabezpečí dozor alebo dohľad nad odsúdeným počas opustenia ústavu.

(3) Opustenie ústavu sa odsúdenému započítava do výkonu trestu.

ÔSMA HLAVA

ÚČASŤ ORGÁNOV A ORGANIZÁCIÍ

§ 66

Účasť orgánov a organizácií na zaobchádzaní

(1) Pri zaobchádzaní s odsúdeným a plnení úloh spojených s programom zaobchádzania zbor spolupracuje so štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, právnickými osobami, fyzickými osobami, záujmovými združeniami občanov, cirkvami, náboženskými spoločnosťami, nadáciami a charitatívnymi organizáciami, ktoré pôsobia v súlade so všeobecne záväznými právnym predpismi;⁴⁰⁾ podmienkou je súhlas riaditeľa ústavu a v určených prípadoch aj predloženie projektu. Odsúdený má právo na poskytnutie pomoci orgánom sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately podľa osobitných predpisov.⁴¹⁾

(2) Návšteva povereného zástupcu orgánu alebo organizácie uvedenej v odseku 1 sa nepovažuje za návštevu podľa § 24 ods. 1.

§ 67

Účasť súdu a orgánov činných v trestnom konaní

Pri výkone svojej právomoci a v súvislosti s konaním je súd, orgán činný v trestnom konaní, vyšší súdny úradník a probačný a mediačný úradník oprávnený navštevovať odsúdeného vo výkone trestu, hovoriť s ním bez prítomnosti tretej osoby a nahliadať do jeho osobného spisu a ďalších písomností, ktoré súvisia s výkonom trestu a ktoré sú potrebné na účely konania.

§ 67a

Orgán štátu, ktorý v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom^{41a)} plní úlohy na úseku ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu, je oprávnený navštevovať odsúdeného vo výkone trestu a hovoriť s ním bez prítomnosti tretej osoby. Toto oprávnenie sa nevzťahuje na odsúdeného, proti ktorému sa vedie trestné stíhanie a súd rozhodol o primeranom uplatnení obmedzení podľa osobitného predpisu.⁵³⁾ Návšteva povereného zástupcu orgánu štátu

⁴⁰⁾ Napríklad zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení zákona č. 394/2000 Z. z., zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

⁴¹⁾ Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{41a)} Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov.

podľa prvej vety sa nepovažuje za návštevu podľa § 24 ods. 1.

§ 68

Duchovná a pastoračná služba

(1) Odsúdený má právo na poskytovanie duchovnej a pastoračnej služby v rozsahu a za podmienok podľa osobitných predpisov.⁴²⁾

(2) Duchovnú a pastoračnú službu poskytuje osoba poverená duchovnou a pastoračnou službou podľa osobitných predpisov^{42a)}; iné osoby môžu poskytovať duchovnú a pastoračnú službu len na základe poverenia štátom uznanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.⁴²⁾

DEVIATA HLAVA

ODLIŠNOSTI VÝKONU TRESTU OSOBITNÝCH KATEGÓRIÍ ODSÚDENÝCH

Prvý oddiel

Osobitné kategórie odsúdených

§ 69

Všeobecné ustanovenie

(1) Osobitné kategórie odsúdených sú mladiství, ženy, cudzinci a osoby bez štátnej príslušnosti, pri ktorých sa prihliada najmä na ich psychické, fyziologické, vekové, etnické a národnostné osobitosti.

(2) Na výkon trestu osobitných kategórií odsúdených sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona, ak sa ďalej neustanovuje inak.

Druhý oddiel

Výkon trestu mladistvých

§ 70

Všeobecné ustanovenie

(1) Mladistvý⁴³⁾ vykonáva trest v ústave na výkon trestu pre mladistvých.

(2) Vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa môže generálny riaditeľ rozhodnúť, že mladistvý vykoná trest aj v inom ústave, ak je to pre plnenie programu zaobchádzania účelnejšie.

(3) Ubytovacia plocha pre mladistvého je najmenej 4 m².

§ 71

Účel výkonu trestu

(1) Účel výkonu trestu sa u mladistvého plní v súlade s osobitným predpisom.⁴⁴⁾

⁴²⁾ Napríklad zákon č. 308/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, Zmluva medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami č. 250/2002 Z. z.

^{42a)} Napríklad čl. 7 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o duchovnej službe katolíckym veriacim v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky (oznámenie č. 648/2002 Z. z.), čl. 8 Dohody medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami o výkone pastoračnej služby ich veriacim v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky č. 270/2005 Z. z.

⁴³⁾ § 94 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z.

⁴⁴⁾ § 97 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z.

(2) Ústav vytvorí podmienky na plnenie povinnej školskej dochádzky v súlade s osobitným predpisom.⁴⁵⁾

§ 72

Diferenciácia výkonu trestu a program zaobchádzania

(1) S prihliadnutím na osobnostné vlastnosti, úroveň psychických schopností a resocializačnú prognózu sa mladiství zaraďujú do skupín, v ktorých sa uplatňujú odlišné formy a metódy zaobchádzania.

(2) Pri stanovení obsahu programu zaobchádzania mladistvého sa vždy sleduje zabezpečenie jeho pracovnej kvalifikácie, príprava na samostatný spôsob života a najmä zabránenie nepriaznivého vplyvu väzenského prostredia.

(3) Pri príprave mladistvého na budúce povolanie a jeho zaraďovaní do práce ústav spolupracuje s rodičmi alebo zákonnými zástupcami mladistvého.

(4) Pre mladistvého je povinná účasť na aktivitách programu zaobchádzania, do ktorých je zaradený. Riaditeľ ústavu na účel účasti mladistvého na vzdelávaní, kultúrno-osvetovej činnosti a športových činnostiach môže povoliť vychádzku mimo ústavu na čas najviac desať hodín za jeden deň; takú vychádzku môže riaditeľ ústavu povoliť aj bez účasti príslušníka zboru.

(5) Mladistvému nemožno uložiť disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby; celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu možno uložiť najviac na desať dní a disciplinárny trest umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase najviac na 14 dní.

(6) Ak bol mladistvému opätovne uložený disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu, možno s jeho výkonom začať najskôr po desiatich dňoch od vykonania tohto trestu. To neplatí, ak sa mladistvý dopustil disciplinárneho previnenia počas výkonu tohto disciplinárneho trestu a bol mu uložený takýto disciplinárny trest; v takom prípade možno mladistvého podrobiť disciplinárnemu trestu bez prerušenia najviac na 14 dní.

(7) Ak je to z výchovných dôvodov vhodné, môže sa mladistvý aj počas výkonu disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu zúčastňovať na preventívnych, osvetových a jednorazových alebo krátkodobých vzdelávacích činnostiach. Mladistvému zaradenému do denného štúdia nemožno uložiť disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu.

(8) Po umiestnení mladistvého v ústave na výkon trestu pre mladistvých rozhodne riaditeľ ústavu o ustanovení opatrovníka mladistvému na zastupovanie a pomoc pri konaní vo veciach súvisiacich s výkonom trestu podľa tohto zákona (ďalej len „opatrovník“). Opatrovníkom môže byť len fyzická osoba, u ktorej nie je pochybnosť o nezáujatosti pre jej pomer k mladistvému, k obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi mladistvého, a ktorá

- a) má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, psychológia alebo právo alebo má uznaný doklad o takomto vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou a
- b) nevykonáva režimovú činnosť podľa tohto zákona alebo nemá disciplinárnu právomoc podľa tohto zákona.

(9) Rozhodnutie o ustanovení opatrovníka sa doručuje zákonnému zástupcovi mladistvého.

⁴⁵⁾ Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákonný zástupca môže voči rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia o ustanovení opatrovníka sťažnosť. O sťažnosti rozhoduje osobitná komisia zriadená riaditeľom ústavu.

(10) Opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme mladistvého. Funkcia opatrovníka zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti mladistvého,
- b) skončením výkonu trestu mladistvého alebo
- c) rozhodnutím riaditeľa ústavu o zbavení funkcie opatrovníka z dôvodu, že opatrovník prestal spĺňať podmienky podľa odseku 8.

(11) Ustanovenia odsekov 8 až 10 sa primerane vzťahujú aj na odsúdeného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená.

§ 73

Dodanie na výkon ochrannej výchovy

Ak súd uložil mladistvému ochrannú výchovu,⁴⁶⁾ je zabezpečený jej výkon a ústav má informáciu o uložení ochrannej výchovy mladistvému, dňom ukončenia výkonu trestu ústav zabezpečí dodanie mladistvého do príslušného výchovného zariadenia.

Tretí oddiel

Výkon trestu žien

§ 74

Výkon trestu žien

(1) Ubytovacia plocha pre odsúdenú ženu je najmenej 4 m²; u tehotnej ženy ju nemožno znížiť.

(2) Odsúdenej žene sa umožňuje každodenné sprchovanie.

(3) Ak bol odsúdenej žene opätovne uložený disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu alebo disciplinárny trest umiestnenia do samoväzby, možno s jeho výkonom začať najskôr po desiatich dňoch od vykonania niektorého z týchto trestov. To neplatí, ak sa odsúdená žena dopustila disciplinárneho previnenia počas výkonu niektorého z uvedených disciplinárnych trestov a bol jej uložený takýto disciplinárny trest; v takom prípade možno odsúdenú ženu podrobiť disciplinárnemu trestu bez prerušenia najviac po dobu 14 dní.

(4) Minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) je oprávnený vydať súhlas na zriadenie špecializovaného oddelenia, v ktorom môže byť odsúdenej žene na jej žiadosť povolené, aby vo výkone trestu mala pri sebe a starala sa o svoje dieťa staršie ako jeden rok spravidla do troch rokov, výnimočne až do piatich rokov jeho veku; to neplatí, ak dieťa bolo súdom zverené do starostlivosti inej osoby.

⁴⁶⁾ § 102 až 104 zákona č. 300/2005 Z. z.

Štvrtý oddiel

Výkon trestu cudzincov a osôb bez štátnej príslušnosti

§ 75

Výkon trestu cudzincov a osôb bez štátnej príslušnosti

(1) Cudzince⁴⁷⁾ pri prijímaní do výkonu trestu ústav poučí o jeho práve obracať sa na diplomatickú misiu⁴⁸⁾ alebo konzulárny úrad⁴⁹⁾ štátu, ktorého je občanom; osobu bez štátnej príslušnosti ústav poučí o práve obracať sa na diplomatickú misiu,⁴⁸⁾ konzulárny úrad⁴⁹⁾ alebo medzinárodné orgány, ktorých poslaním je chrániť jeho záujmy.

(2) Ústav poučí cudzinca a osobu bez štátnej príslušnosti o práve prijať návštevu predstaviteľa orgánu uvedeného v odseku 1; taká návšteva sa nepovažuje za návštevu podľa § 24 a vykoná sa priamym kontaktom.

(3) Predstaviteľ orgánu uvedeného v odseku 1 môže pri návšteve cudzincovi alebo osobe bez štátnej príslušnosti odovzdať dennú tlač, časopisy alebo knihy uvedené v § 35 ods. 1.

(4) Ústav je povinný poučiť cudzinca a osobu bez štátnej príslušnosti o jeho právach, povinnostiach a o podmienkach výkonu trestu v jazyku, ktorému rozumie.

(5) Pre cudzincov a osoby bez štátnej príslušnosti zabezpečuje ústav neodkladnú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného predpisu.⁵⁰⁾

(6) O prijatí cudzinca do výkonu trestu ústav bezodkladne informuje konzulárny úrad štátu, ktorého je občanom, ak o to odsúdený požiada.

(7) Pri umiestňovaní cudzinca sa spravidla umožní, aby cudzinci rovnakej národnosti alebo hovoriaci rovnakým alebo podobným jazykom mohli byť spoločne ubytovaní a aby mohli spolu komunikovať v jazyku, ktorý ovládajú.

DESIATA HLAVA

ŠPECIALIZOVANÝ VÝKON TRESTU

Prvý oddiel

Výkon trestu v otvorenom oddelení

§ 76

Výkon trestu v otvorenom oddelení

(1) Na účel vytvárania priaznivých podmienok na realizáciu programu zaobchádzania možno odsúdeného, ktorý je zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, umiestniť do otvoreného oddelenia.

(2) Obmedzenia odsúdených umiestnených do otvoreného oddelenia sa zmierňujú takto:

- a) odsúdený je zaradený do práce na nestráženom pracovisku,
- b) pohyb odsúdeného v priestoroch otvoreného oddelenia nie je obmedzený, izby ani ubytovne sa

⁴⁷⁾ § 2 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴⁸⁾ Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 157/1964 Zb.

⁴⁹⁾ Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 32/1969 Zb.

⁵⁰⁾ Zákon č. 580/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

na účel obmedzenia pohybu neuzamykajú,

- c) riaditeľ ústavu alebo vedúci otvoreného oddelenia môže odsúdenému v mimopracovnom čase povoliť voľný pohyb mimo otvoreného oddelenia,
- d) po pracovnom čase môže odsúdený používať vlastný občiansky odev,
- e) odsúdený môže prijímať návštevu raz za týždeň,
- f) riaditeľ ústavu alebo vedúci otvoreného oddelenia môže odsúdenému povoliť vychádzku mimo ústavu, aby navštívil blízke osoby mimo tohto oddelenia na čas najviac 48 hodín,
- g) odsúdenému sa umožní volať prostredníctvom telefónneho zariadenia bez obmedzenia spôsobom určeným riaditeľom ústavu.

Druhý oddiel

Výkon trestu v špecializovaných oddieloch

§ 77

Všeobecné ustanovenie

(1) Odsúdený, u ktorého je potrebné uplatniť ďalšie metódy a postupy zaobchádzania na účel prehĺbenia individualizácie výkonu trestu alebo vykonať ochranné liečenie, sa umiestni do špecializovaného oddielu.

(2) Na výkon trestu v špecializovanom oddiele sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona, ak sa ďalej neustanovuje inak.

(3) Špecializované oddiely sú:

- a) nástupný oddiel,
- b) oddiel doživotných trestov,
- c) oddiel špecializovaného zaobchádzania,
- d) oddiel s bezpečnostným režimom,
- e) osobitný oddiel,
- f) uzavretý oddiel,
- g) oddiel odsúdených so zdravotným postihnutím,
- h) výstupný oddiel.

§ 78

Nástupný oddiel a nástupná izba

(1) V ústave sa na účel zabezpečenia adaptácie odsúdeného a oboznámenia sa s podmienkami výkonu trestu zriaďuje nástupný oddiel alebo nástupná izba.

(2) O umiestnení odsúdeného do nástupného oddielu alebo nástupnej izby v ústave s maximálnym stupňom stráženia rozhoduje riaditeľ ústavu; odsúdený na doživotný trest a odsúdený určený na výkon trestu v osobitnom oddiele sa do nástupného oddielu alebo nástupnej izby neumiestňuje.

§ 79

Oddiel doživotných trestov

(1) Účelom výkonu doživotného trestu je najmä ochrana spoločnosti pred ďalšou trestnou činnosťou odsúdeného jeho izoláciou v ústave, usmerňovanie jeho správania v súlade s dobrými

mravmi a stabilizácia psychického a fyzického stavu.

(2) Odsúdený, ktorému súd uložil doživotný trest, sa umiestni do určeného ústavu a do osobitnej cely, v ktorej spravidla aj pracuje a je ubytovaný sám.

(3) Vychádzky a disciplinárne tresty sa vykonávajú oddelene od ostatných odsúdených. Návšteva odsúdeného, ktorému súd uložil doživotný trest, sa spravidla vykonáva bez priameho kontaktu a za priameho dozoru príslušníka zboru.

(4) Odsúdenému umiestnenému v oddiele doživotných trestov nemožno zmeniť spôsob výkonu trestu jeho preradením do ústavu so stredným alebo minimálnym stupňom stráženia, prerušiť výkon trestu ani povoliť opustenie ústavu.

(5) Obmedzenia výkonu trestu odsúdeného, ktorému bol uložený doživotný trest, možno v rámci vnútornej diferenciacie zmierniť.

§ 80

Oddiel špecializovaného zaobchádzania

(1) Pre odsúdených, u ktorých je potrebné uplatňovať ďalšie resocializačné postupy na podporu dosiahnutia cieľov stanovených v programe zaobchádzania, prekonanie krízových stavov, a pre odsúdených, ktorým bolo súdom uložené ochranné liečenie, sa v určenom ústave zriaďuje oddiel špecializovaného zaobchádzania.

(2) Ak je odsúdenému popri treste súdom uložené ochranné liečenie, vykoná sa po nástupe na výkon trestu. Ak sa zabezpečí začatie alebo pokračovanie vo výkone ochranného liečenia ústavnou formou bezprostredne po skončení výkonu trestu, dodá zbor dňom ukončenia výkonu trestu odsúdeného do príslušného zdravotníckeho zariadenia.⁵¹⁾

(3) Ak bolo súdom rozhodnuté o umiestnení odsúdeného do detenčného ústavu⁵²⁾ po výkone trestu alebo počas prerušenia výkonu trestu, postupuje sa primerane podľa odseku 2.

§ 81

Oddiel s bezpečnostným režimom

(1) Do oddielu s bezpečnostným režimom sa umiestni

- a) odsúdený, ktorý sústavne porušuje ústavný poriadok, odmieta plniť svoje povinnosti, pôsobí na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu, ohrozuje bezpečnosť príslušníkov zboru, odsúdených alebo iných osôb, ušiel z výkonu trestu, o útek sa pokúsil alebo ho pripravoval,
- b) odsúdený, proti ktorému sa vedie trestné stíhanie, je splnený dôvod väzby a súd rozhodol o primeranom uplatnení obmedzení podľa osobitného predpisu,⁵³⁾
- c) odsúdený, ktorý svojím nezvládateľným agresívnym správaním ohrozuje svoj život, zdravie alebo život a zdravie iného.

(2) Do oddielu s bezpečnostným režimom možno umiestniť odsúdeného

- a) za obzvlášť závažný zločin, ktorý vykonal ako člen organizovanej, zločineckej alebo teroristickej skupiny, a z preventívno-bezpečnostných dôvodov,
- b) ktorý je navrhnutý na disciplinárne potrestanie pre porušenie ústavného poriadku, je

⁵¹⁾ § 74 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z.

⁵²⁾ § 81 zákona č. 300/2005 Z. z.

podozrivý, že sa dopustil trestného činu, a je predpoklad, že by mohol zmaříť riadne vyšetrenie veci, bude v svojej protiprávnej činnosti pokračovať, alebo ak boli voči nemu použité donucovacie prostriedky; takýto odsúdený môže byť umiestnený do oddielu na nevyhnutný čas, najviac však na 48 hodín.

(3) O umiestnení odsúdeného do oddielu s bezpečnostným režimom rozhoduje riaditeľ ústavu. O takomto umiestnení informuje ústav prokurátora vykonávajúceho dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave.

(4) Odsúdený uvedený v odseku 1 písm. c) sa umiestni do kompenzačnej miestnosti; o takom umiestnení rozhoduje riaditeľ ústavu na odporúčanie lekára.

(5) Opodstatnenosť umiestnenia odsúdeného do oddielu s bezpečnostným režimom preskúmava riaditeľ ústavu a prokurátor vykonávajúci dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave najmenej raz za tri mesiace.

(6) Vychádzky, návštevy a disciplinárne tresty sa vykonávajú oddelene od ostatných odsúdených.

§ 82

Osobitný oddiel

(1) Do osobitného oddielu sa umiestňujú odsúdení alebo obvinení podľa osobitného predpisu.⁵⁴⁾

(2) Výkon trestu odsúdených alebo výkon väzby obvinených podľa odseku 1 sa zabezpečí v súlade s vykonávacou dohodou.^{54a)}

§ 83

Uzavretý oddiel

(1) Odsúdený, ktorému bol uložený disciplinárny trest podľa § 52 ods. 3 písm. e) až g), sa umiestni do uzavretého oddielu.

(2) Uzavretý oddiel je umiestnený oddelene od ostatných ubytovacích priestorov v ústave; v uzavretom oddiele určený príslušník zboru vykonáva nepretržitú službu.

§ 84

Oddiel odsúdených so zdravotným postihnutím

(1) Odsúdeného so zmenenou pracovnou schopnosťou alebo ťažším zdravotným postihnutím, s dlhodobou závažnou chorobou, ktorá podstatne znižuje jeho pracovnú schopnosť, u ktorého to vyžaduje zdravotný stav, muži starší ako 65 rokov veku a ženy staršie ako 60 rokov veku možno po predchádzajúcom posúdení lekára umiestniť do oddielu pre odsúdených so zdravotným postihnutím. Obmedzenia vyplývajúce z príslušného stupňa stráženia v ústave sa uplatňujú primerane.

(2) Oddiel výkonu trestu odsúdených so zdravotným postihnutím sa zriaďuje v nemocnici; ak to počty odsúdených uvedených v odseku 1 odôvodňujú, môže sa zriaďiť aj v ústave.

⁵⁴⁾ Zákon č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{54a)} § 14 ods. 2 zákona č. 256/1998 Z. z. v znení zákona č. 255/2006 Z. z.

§ 85

Výstupný oddiel

(1) V ústave sa zriadi výstupný oddiel, do ktorého sa v primeranom čase pred očakávaným skončením výkonu trestu umiestňuje odsúdený, ktorý bol vo výkone trestu spravidla viac ako tri roky, a tiež odsúdený, ktorému treba pomôcť pri vytváraní priaznivých podmienok na samostatný spôsob života; ústav pritom úzko spolupracuje so štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, právnickými osobami, fyzickými osobami, záujmovými združeniami občanov, cirkvami, náboženskými spoločnosťami, nadáciami a charitatívnymi organizáciami.

(2) Program zaobchádzania s odsúdeným umiestneným do výstupného oddielu je zameraný na prípravu na plynulý prechod do občianskeho života a samostatný spôsob života po výkone trestu.

(3) Odsúdenému umiestnenému do výstupného oddielu sa môže povoliť opustenie ústavu na účel zabezpečenia plynulého prechodu do občianskeho života v trvaní do päť dní, a to aj opakovane; ak ide o odsúdeného v maximálnom stupni stráženia, iba so sprievodom príslušníka zboru.

(4) Odsúdený vykonávajúci trest v otvorenom oddelení sa do výstupného oddielu neumiestňuje. U odsúdeného zaradeného na pracovisko vnútornej prevádzky ústavu sa predchádzajúca veta použije primerane.

Tretí oddiel

Samospráva

§ 86

Samospráva

(1) Samospráva odsúdených vedie odsúdených k samostatnému riešeniu problémov, ktoré súvisia so spôsobom ich života v ústave a so zaraďovaním do práce. Samospráva odsúdených napomáha pri dodržiavaní ústavného poriadku, organizovaní a zabezpečovaní kultúrno-osvetovej činnosti, riešení otázok súvisiacich s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a podieľa sa tiež na príprave odsúdených na život po výkone trestu.

(2) Samospráva odsúdených sa zriaďuje v ústavoch s minimálnym stupňom stráženia a v otvorených oddeleniach; v oddieloch uvedených v § 77 až 83 a v ústavoch so stredným stupňom stráženia sa samospráva zriaďuje len vtedy, ak je to účelné. Samosprávu odsúdených si volia odsúdení spravidla na obdobie jedného roka v tajných voľbách.

(3) Vedúci oddelenia výkonu trestu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť o nevymenovaní člena samosprávy alebo člena samosprávy odvolať.

TRETIA ČASŤ

ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU

§ 87

Všeobecná zodpovednosť odsúdeného

Odsúdený zodpovedá za škodu spôsobenú zavineným porušením povinnosti alebo zákazu počas výkonu trestu na majetku štátu v správe ústavu alebo generálneho riaditeľstva.

§ 88**Zodpovednosť odsúdeného za škodu spôsobenú pri plnení pracovných úloh**

Odsúdený zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil zbor zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním v rozsahu a za podmienok ustanovených v Zákonníku práce.⁵⁵⁾

§ 89**Zodpovednosť za škodu spôsobenú odsúdenému pri plnení pracovných úloh**

(1) Za škodu, ktorá vznikla odsúdenému porušením právnych povinností, pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, zodpovedá odsúdenému zbor podľa Zákonníka práce;⁵⁵⁾ rovnako zodpovedá odsúdenému za škodu na odložených veciach, pri odvracaní škody a vzniknutú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

(2) Činnosti pre všeobecný rozvoj odsúdeného a výkon prospešných prác mimo ústavu sa z hľadiska zodpovednosti za škodu nepovažujú za plnenie pracovných úloh. Ak došlo k poškodeniu zdravia alebo smrti úrazom, nejde o pracovný úraz; v takom prípade zbor zodpovedá za spôsobenú škodu podľa Občianskeho zákonníka.⁵⁶⁾

**ŠTVRTÁ ČASŤ
TROVY VÝKONU TRESTU****§ 90****Všeobecné ustanovenie**

(1) Odsúdený je povinný uhradiť trovy výkonu trestu.⁵⁷⁾

(2) Od povinnosti podľa odseku 1 je odsúdený oslobodený

- a) počas nezaradenia do práce, ak túto skutočnosť odsúdený svojim konaním nezavinil sám a ústav ho nemohol pre nedostatok pracovných príležitostí zaradiť do práce,
- b) do dovŕšenia 18 rokov jeho veku,
- c) počas zaradenia do vzdelávacích činností, ak nebol zaradený do práce a súčasne neodmietol činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného alebo výkon prospešných prác mimo ústavu,
- d) počas účasti ako svedka na súdnom konaní,
- e) ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

§ 91**Úhrada zavinených trov výkonu trestu**

(1) Odsúdený je povinný uhradiť tiež zavinené trovy výkonu trestu

- a) za výkon disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu a disciplinárneho trestu umiestnenia do samoväzby,
- b) ak neodôvodnene odmietol pracovať alebo počas pracovnej zmeny nepodal žiadny pracovný

⁵⁵⁾ Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

⁵⁶⁾ Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

⁵⁷⁾ § 555 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z.

výkon, čím zavinene spôsobil, že sa trovy výkonu trestu nemohli uhradiť zrážkou z jeho pracovnej odmeny,

- c) za obdobie liečebnej starostlivosti, ak si úmyselne spôsobil alebo inému dovolil spôsobiť mu ujmu na zdraví, bez závažných dôvodov sa odmietol podrobiť lekárskeму zákroku, na ktorý dal podnet alebo predchádzajúci súhlas, alebo opakovane porušil liečebný režim,
- d) za dobu trvania predvedenia pred orgán činný v trestnom konaní alebo súd ako účastník konania alebo ak bol na tento účel prechodne premiestnený do iného ústavu, hoci bol príslušným orgánom poučený, že jeho účasť na úkone alebo pojednávaní nie je nevyhnutná, a z tohto dôvodu nepracoval.

(2) Výška zavinенých trov výkonu trestu za každý aj začatý deň podľa odseku 1 je jedna štyridsatina zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu;^{14a)} suma sa zaokrúhľuje tak, že suma nižšia ako polovica eurocenta sa zaokrúhľuje smerom nadol na najbližší eurocent a suma rovnajúca sa alebo vyššia ako polovica jedného eurocenta sa zaokrúhľuje smerom nahor na najbližší eurocent.

§ 92

Úhrada zvýšených trov výkonu trestu

(1) Odsúdený je povinný uhradiť zvýšené trovy na svoje strázenie a dopravu vynaložené ústavom, ak

- a) si spôsobil úmyselne alebo inému dovolil spôsobiť mu ujmu na zdraví, bez závažných dôvodov odmietol podrobiť sa lekárskeму zákroku, na ktorý dal podnet alebo predchádzajúci súhlas, opakovane porušil liečebný režim alebo ak inému odsúdenému spôsobil ujmu na zdraví a ústavu vznikli zvýšené trovy na strázenie, náklady na dopravu a predvedenie do zdravotníckeho zariadenia,
- b) trval na predvedení pred orgán činný v trestnom konaní alebo súd ako účastník konania alebo bol na tento účel prechodne premiestnený do iného ústavu, hoci bol poučený, že jeho účasť na úkone alebo pojednávaní nie je nevyhnutná,
- c) navštívil odsúdeného alebo obvineného v inom ústave.

(2) Odsúdený je povinný uhradiť zvýšené trovy výkonu trestu vynaložené ústavom na toxikologický rozbor, ak bol ten vyhodnotený ako pozitívny.

(3) Odsúdený je povinný uhradiť zvýšené trovy výkonu trestu, ktoré vynaložil ústav alebo Policajný zbor pri pátraní po ňom a pri jeho predvedení, ak

- a) ušiel,
- b) nedovolenе sa vzdialil z nestráženého pracoviska alebo otvoreného oddelenia,
- c) sa bezdôvodne včas nevrátil z
 1. mimoriadneho voľna na opustenie ústavu podľa § 50 ods. 3 písm. f),
 2. opustenia ústavu udeleného podľa § 65 ods. 1, § 85 ods. 3,
 3. vychádzky mimo ústavu podľa § 72 ods. 4, § 76 ods. 2 písm. f),
 4. voľného pohybu podľa § 76 ods. 2 písm. c).

(4) Úhrada zvýšených trov výkonu trestu je príjmom ústavu.

§ 93 Spoločné ustanovenia

(1) Ústav a generálne riaditeľstvo môže trvale upustiť od vymáhania zavinených a zvýšených trov spojených s výkonom trestu

- a) odsúdenému, ktorý bol vyhostený alebo vydaný do cudziny, alebo cudzincovi, ktorý sa nezdržiava v Slovenskej republike a nemá na jej území majetok, ktorý možno postihnúť exekúciou alebo výkonom rozhodnutia,
- b) ak je zrejmé, že suma, ktorá by sa vymohla, nepostačí ani na pokrytie nákladov spojených s ich vymáhaním,
- c) ak vymáhanie zavinených a zvýšených trov výkonu trestu je spojené s nadmernými ťažkosťami, pričom je zrejmé, že ďalšie vymáhanie nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky,
- d) ak je zrejmé, že majetok odsúdeného nepostačí ani na čiastočné uspokojenie pohľadávky,
- e) ak sa v období viac ako troch rokov bezvýsledne viedol výkon rozhodnutia,
- f) ak nemohlo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky ani vymáhaním od dedičov odsúdeného.

(2) Ústav a generálne riaditeľstvo trvale upustí od vymáhania zavinených a zvýšených trov spojených s výkonom trestu, ak pohľadávka spojená so zavinenými a zvýšenými trovami výkonu trestu sa premlčala a odsúdený vzniesol námietku premlčania.

(3) Ústav alebo generálne riaditeľstvo vyradí z evidencie pohľadávku, ktorá je nevyhľadateľná. Za nevyhľadateľnú sa považuje pohľadávka, na ktorú nemožno z dôvodu uplynutia času⁵⁸⁾ nariadiť výkon rozhodnutia.

(4) Na trvalé upustenie od vymáhania pohľadávky vyššej ako desaťnásobok minimálnej mzdy sa vyžaduje súhlas ministerstva.

(5) Rozhodnutie o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky spojenej so zavinenými a zvýšenými trovami výkonu trestu musí obsahovať najmä právny dôvod vzniku pohľadávky, výšku pohľadávky a dôvody upustenia od vymáhania pohľadávky. Na vydanie rozhodnutia o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní; toto rozhodnutie nie je možné preskúmať súdom. Odsúdený sa o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky neupovedomuje.

(6) Pri trvalom upustení od vymáhania pohľadávok za náhradu škody na majetku štátu v správe ústavu alebo generálneho riaditeľstva sa postupuje primerane podľa odsekov 1 až 4.

(7) Ak odsúdený zomrel, pri vymáhaní trov spojených s výkonom trestu, zvýšených trov výkonu trestu a sumy určenej na náhradu škody na majetku štátu v správe ústavu alebo generálneho riaditeľstva sa postupuje podľa Občianskeho zákonníka.⁶⁰⁾

(8) Právo vymáhať pohľadávky na základe rozhodnutí o zavinených a zvýšených trovách výkonu trestu a sume určenej na náhradu škody na majetku štátu v správe ústavu alebo generálneho riaditeľstva sa premlčí po troch rokoch po uplynutí lehoty určenej na splnenie uloženej povinnosti.

(9) Preplatky odsúdeného na jednotlivých druhoch trov alebo škode na majetku štátu sa použijú na započítanie nedoplatkov odsúdeného na iných trovách alebo škode na majetku štátu. Preplatok, ktorý vznikol úhradou poštovým poukazom, sa do výšky 3,31 eura odsúdenému

⁵⁸⁾ § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 527/2003 Z. z.

⁶⁰⁾ § 470 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.

nevracia a je príjmom štátneho rozpočtu.

(10) Zavinené trovy výkonu trestu, zvýšené trovy výkonu trestu a sumy určené na náhradu škody na majetku štátu v správe ústavu alebo generálneho riaditeľstva môže riaditeľ ústavu na písomnú žiadosť odsúdeného odpustiť, ak to vyžaduje záujem na resocializácii odsúdeného alebo jej dovŕšení.

(11) Rozhodnutie o odpustení pohľadávky spojenej so zavinenými a zvýšenými trovami výkonu trestu a náhradou škody na majetku štátu v správe ústavu alebo generálneho riaditeľstva musí obsahovať najmä právny dôvod vzniku pohľadávky, výšku pohľadávky a dôvody odpustenia tejto pohľadávky. Na vydanie rozhodnutia o odpustení pohľadávky sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní; toto rozhodnutie nie je možné preskúmať súdom.

PIATA ČASŤ

PREPUSTENIE Z VÝKONU TRESTU

§ 94

Prepustenie z výkonu trestu

(1) Ústav prepustí odsúdeného z výkonu trestu, ak

- a) sa skončila doba výkonu trestu ustanovená vo vykonateľnom rozhodnutí súdu a nebolo vydané nariadenie súdu na výkon ďalšieho trestu,
- b) súd alebo prokurátor písomne nariadil, aby bol odsúdený prepustený na slobodu,
- c) súd písomne nariadil, aby bol odsúdený prepustený na výkon trestu domáceho väzenia,
- d) tak rozhodol prezident Slovenskej republiky pri udeľovaní milosti,
- e) tak písomne nariadil minister alebo generálny prokurátor Slovenskej republiky.

(2) Ak odsúdený nemá pri prepustení z výkonu trestu odev a obuv zodpovedajúce klimatickým podmienkam alebo peňažné prostriedky na svojom konte na ich zakúpenie, ústav odsúdenému bezplatne poskytne primeraný odev a obuv.

(3) Odsúdenému, ktorý nemá dostatok peňažných prostriedkov na cestovné a stravné podľa § 28 ods. 7, ústav môže zo svojho rozpočtu poskytnúť stravu alebo stravné na jeden deň, nenávratný peňažný príspevok na cestovný lístok alebo cestovný lístok na území Slovenskej republiky.

(4) Na účely pokračovania v činnostiach podporujúcich a rozvíjajúcich zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem po skončení výkonu trestu a na zabezpečenie opatrení na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine zašle ústav oznámenie o nadchádzajúcom prepustení odsúdeného

- a) príslušnému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- b) príslušnému orgánu miestnej štátnej správy a
- c) organizácii, ktorá podľa § 66 spolupracovala so zborom pri zaobchádzaní s odsúdeným a odsúdeným poskytuje aktivity aj po skončení výkonu trestu.

(5) Oznámenie o nadchádzajúcom prepustení z výkonu trestu obsahuje meno, priezvisko, adresu trvalého a prechodného pobytu odsúdeného, označenie trestného činu, pre ktorý bol odsúdený vo výkone trestu, a termín prepustenia z výkonu trestu. Organizácii podľa odseku 4 písm. c) sa oznámenie zasiela len s písomným súhlasom odsúdeného.

ŠIESTA ČASŤ ÚMRTIE ODSÚDENÉHO

§ 95

Postup pri úmrtí odsúdeného

(1) Každý, kto sa dozvedel o úmrtí odsúdeného alebo našiel mŕtve telo odsúdeného v miestach, kde sa vykonáva trest, je povinný takú skutočnosť bezodkladne oznámiť riaditeľovi ústavu alebo ním určenému príslušníkovi zboru.

(2) Odsúdený vo výkone trestu si povinnosť podľa odseku 1 splní, ak takú skutočnosť oznámi ktorémukoľvek príslušníkovi zboru.

(3) Riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru pri úmrtí podľa odseku 1 vyrozumie príslušný orgán činný v trestnom konaní alebo súd, prokurátora, ktorý vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave, obhajcu, generálne riaditeľstvo a blízku osobu zomrelého; ďalej postupuje podľa osobitných predpisov.⁶¹⁾

SIEDMA ČASŤ DOZOR A KONTROLA NAD VÝKONOM TRESTU

§ 96

Dozor prokurátora

Dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave vykonáva prokurátor podľa osobitného predpisu.⁶²⁾

§ 97

Kontrola

(1) Kontrolu výkonu trestu v ústave vykonávajú:

- a) Národná rada Slovenskej republiky,
- b) minister a osoby ním poverené,
- c) generálny riaditeľ a osoby ním poverené,
- d) právnické osoby alebo fyzické osoby, ak tak ustanovuje osobitný predpis alebo medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná.⁶³⁾

(2) Ustanovením odseku 1 nie je dotknutá povinnosť zboru v rozsahu jeho pôsobnosti vykonávať vlastnú kontrolnú činnosť.

ÔSMA ČASŤ KONANIE VO VECIACH SÚVISIACICH S VÝKONOM TRESTU

§ 97a

(1) Ústav alebo generálne riaditeľstvo koná vo veci:

⁶¹⁾ Napríklad § 41 zákona č. 576/2004 Z. z., § 48 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohlade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 30 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

⁶²⁾ § 18 zákona č. 153/2001 o prokuratúre.

⁶³⁾ Napríklad Európsky dohovor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (oznámenie č. 26/1995 Z. z.).

- a) disciplinárnej odmeny,
- b) disciplinárneho previnenia,
- c) náhrady škody na majetku štátu v správe ústavu alebo generálneho riaditeľstva (ďalej len „konanie o náhrade škody“),
- d) zvýšených trov výkonu trestu a zavinených trov výkonu trestu (ďalej len „konanie o zvýšených a zavinených trovách“),
- e) zhabania veci.

(2) Na konanie podľa odseku 1 sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.^{63a)}

§ 97b Príslušnosť

(1) Konanie vo veciach súvisiacich s výkonom trestu v prvom stupni uskutočňuje a rozhoduje v ňom príslušník zboru alebo zamestnanec zboru určený podľa tohto zákona (ďalej len „oprávnený orgán“).

(2) V konaní podľa § 97a ods. 1 písm. a) a b) (ďalej len „disciplinárne konanie“) je oprávneným orgánom v rozsahu ustanovenej disciplinárnej právomoci riaditeľ ústavu, vedúci oddelenia výkonu trestu, vedúci otvoreného oddelenia a pedagóg.

(3) V konaní o náhrade škody, ak škoda neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy,³⁰⁾ je oprávneným orgánom určený príslušník zboru alebo zamestnanec zboru. O škode prevyšujúcej trojnásobok minimálnej mzdy rozhoduje súd.

(4) V konaní o zvýšených a zavinených trovách je oprávneným orgánom určený príslušník zboru alebo zamestnanec zboru.

(5) V konaní podľa § 97a ods. 1 písm. e) je oprávneným orgánom určený príslušník zboru.

(6) Miestna príslušnosť oprávneného orgánu je určená v konaní podľa

- a) § 97a ods. 1 písm. a), b) a d) miestom, v ktorom odsúdený vykonáva trest,
- b) § 97a ods. 1 písm. c) a e) miestom, v ktorom nastala skutočnosť rozhodná pre začatie konania.

(6) Na urýchlenie konania alebo z iného dôležitého dôvodu môže miestne príslušný oprávnený orgán postúpiť vec na konanie inému vecne príslušnému oprávnenému orgánu.

§ 97c Účastník konania

Účastníkom konania je odsúdený, ktorý dal svojim správaním podnet na začatie konania; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím podľa tohto zákona vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

§ 97d Začatie konania

(1) Konanie sa začína na základe vlastného zistenia oprávneného orgánu, na návrh

^{63a)} Zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

ktoréhokoľvek príslušníka alebo zamestnanca zboru, na podnet iného správneho orgánu^{63a)} alebo na základe záznamu spísaného na predpísanom tlačive (ďalej len „záznam“). Zo záznamu musia byť zrejmé údaje o disciplinárnom previnení, o spôsobe škody alebo o iných okolnostiach oprávňujúcich začatie konania.

(2) Ak § 52a ods. 4 neustanovuje inak, konať vo veciach uvedených v § 97a ods. 1 nemožno, ak od skutočnosti rozhodnej pre začatie konania uplynuli viac ako dva roky.

(3) Ak § 52a ods. 4 neustanovuje inak, oprávnený orgán je povinný rozhodnúť vo veci do 30 dní od začatia konania; vo zvlášť zložitých prípadoch rozhodne najneskôr do 60 dní.

(4) Konanie je začaté dňom, keď oprávnený orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon. Písomné oznámenie o začatí konania sa nevydáva.

§ 97e

Zastavenie konania

(1) Konanie oprávnený orgán zastaví, ak

- a) odpadol dôvod konania začatého z podnetu oprávneného orgánu, ktoréhokoľvek príslušníka zboru alebo zamestnanca zboru,
- b) spáchanie disciplinárneho previnenia alebo spôsobenie škody nebolo odsúdenému preukázané,
- c) účastník konania na výzvu oprávneného orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený,
- d) účastník konania písomne vzal odvolanie späť, kým sa o ňom nerozhodlo,
- e) účastník konania zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho,
- f) účastník konania a oprávnený orgán uzavreli dohodu na dobrovoľné plnenie podľa § 97k.

(2) Proti rozhodnutiu o zastavení konania nie je prípustné odvolanie a rozhodnutie podľa odseku 1 písm. e) alebo písm. f) sa iba vyznačí v spise.

§ 97f

Lehoty

(1) Ak je to potrebné, oprávnený orgán určí na vykonanie úkonu v konaní primeranú lehotu.

(2) Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota určená podľa hodín začína plynúť začatím úkonu.

(3) Lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote podané na pošte a adresované oprávnenému orgánu, u ktorého sa má podať alebo ktorý má vo veci rozhodnúť. V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, ak sa nepreukáže opak.

§ 97g

Oznamovanie a doručovanie

(1) Ak sa v § 72 ods. 9 alebo v tejto časti neustanovuje inak, rozhodnutie sa oznamuje ústnym vyhlásením, a ak to nie je možné, doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia do vlastných rúk.

(2) Ak účastník konania o to pri ústnom vyhlásení rozhodnutia požiada, doručí sa mu písomné vyhotovenie rozhodnutia. Deň doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je dňom jeho

oznámenia.

(3) Rozhodnutie v konaní podľa § 97a ods. 1 písm. e) sa oznamuje doručením rovnopisu rozhodnutia písomného vyhotovenia do vlastných rúk.

(4) Ak nemožno písomné vyhotovenie rozhodnutia alebo rovnopis rozhodnutia doručiť účastníkovi konania priamo, doručí sa prostredníctvom poštového podniku^{11a)} na poslednú známu adresu ako doporučená zásielka s doručenkou s poznámkou „do vlastných rúk“. Povinnosť doručiť rozhodnutie je splnená, len čo účastník konania písomnosť prevezme alebo jej prijatie odmietne; na tento následok musí doručovateľ adresáta upozorniť. Ak sa písomnosť uložená na pošte nevyzdvihla, nastanú účinky jej doručenia na tretí deň od jej uloženia.

(5) Účastník konania potvrdí ústne vyhlásenie alebo doručenie rozhodnutia svojím podpisom; ak to odsúdený odmietne, príslušník zboru v prítomnosti tretej osoby uvedie túto skutočnosť na predpísanom tlačive, pripojí dátum, svoj podpis, meno a priezvisko prítomnej tretej osoby a jej podpis. Za deň oznámenia rozhodnutia sa považuje aj deň odmietnutia potvrdenia podľa prvej vety, na čo musí byť účastník upozornený.

(6) V konaní, v ktorom je ustanovený opatrovník, sa rozhodnutie oznamuje aj opatrovníkovi.

(7) Odseky 1 až 5 sa primerane vzťahujú aj na oznamovanie a doručovanie ďalších písomností.

§ 97h **Podklad rozhodnutia**

(1) Oprávnený orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie, a na tento účel si obstará potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Priznanie odsúdeného nezbavuje oprávnený orgán povinnosti preskúmať a dostupnými prostriedkami zistiť skutkový stav veci.

(2) V konaní je dôkazným prostriedkom všetko, čo môže prispieť k objasneniu skutku, najmä vlastné zistenia príslušníka zboru alebo zamestnanca zboru, výpoveď obvineného alebo inej osoby, veci, listiny a obhliadka. Dôkazy musia byť označené konkrétne, a to takým spôsobom, aby ich bolo možné preveriť. Skutočnosti všeobecne známe alebo známe oprávnenému orgánu z jeho činnosti netreba dokazovať.

(3) Účastník konania je oprávnený navrhovať na podporu svojich tvrdení dôkazy.

(4) Ak je dôkazným prostriedkom výpoveď svedka, uvedie sa stručný obsah výpovede s jeho vlastnoručným podpisom. Každý je povinný vypovedať ako svedok; musí vypovedať pravdivo a nesmie nič zamlčovať. Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe.^{63b)} Svedok je oprávnený odoprieť vypovedať aj vtedy, ak by výpoveďou porušil svedobné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou. O dôvodnosti odopretia výpovede rozhoduje oprávnený orgán. Oprávnený orgán poučí svedka o možnosti odoprieť výpoveď, o jeho povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej alebo neúplnej výpovede.

(5) Ak je to potrebné na objasnenie skutku, oprávnený orgán môže zaistiť vec alebo listinu na nevyhnutne potrebný čas. Oprávnený orgán môže uložiť osobe, ktorá má listinu potrebnú na vykonanie dôkazov, aby ju predložila. Náklady spojené s predložením listiny, ktoré vznikli tomu, kto nie je účastníkom konania, uhrádza oprávnený orgán.

^{63b)} § 116 Občianskeho zákonníka.

(6) Ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté, je oprávnený orgán takým rozhodnutím viazaný.

(7) Oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy založenej na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

§ 97i

Rozhodnutie

(1) Rozhodnutie musí byť v súlade s právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. V písomnom vyhotovení rozhodnutia sa tiež uvedie, kto rozhodnutie vydal, dátum vydania rozhodnutia a označenie účastníka konania. Rozhodnutie musí byť podpísané s uvedením hodnosti, mena, priezviska a funkcie toho, kto ho vydal, opatrené odtlačkom pečiatky so štátnym znakom a oznámené účastníkovi konania.

(2) Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovení právneho predpisu, podľa ktorého bolo rozhodnuté. Ak sa v rozhodnutí ukladá povinnosť na plnenie, ustanoví sa pre ňu rozsah plnenia a lehota.

(3) V odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval.

(4) Poučenie o odvolaní obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné alebo či sa možno proti nemu odvolať, v akej lehote a u ktorého oprávneného orgánu.

(5) Chyby v písaní, počítaní a iné zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia oprávnený orgán aj bez návrhu opraví a vyrozumie o tom účastníka konania.

(6) Oznámené rozhodnutie, proti ktorému nemožno podať odvolanie, je právoplatné.

(7) Rozhodnutie je vykonateľné, ak uplynula lehota na plnenie. Ak v rozhodnutí nie je uložená povinnosť na plnenie, rozhodnutie je vykonateľné, ak nadobudlo právoplatnosť alebo ak odvolanie nemá odkladný účinok.

§ 97j

Odvolacie konanie

(1) Ak sa v § 59g ods. 2, § 60 ods. 4 alebo v tejto časti neustanovuje inak, pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal, proti rozhodnutiu možno podať odvolanie v konaniach podľa § 97a ods. 1 písm. a) až c) do troch dní a v konaniach podľa § 97a ods. 1 písm. d) a e) do desiatich dní odo dňa oznámenia rozhodnutia.

(2) Odvolanie nemá odkladný účinok okrem odvolania proti rozhodnutiu o uložení disciplinárneho trestu podľa § 52 ods. 3 písm. a) až d).

(3) Odvolanie sa podáva písomne alebo ústne oprávnenému orgánu, ktorý rozhodnutie vydal. Ak bolo odvolanie podané písomne, vyznačí sa na ňom dátum jeho prevzatia oprávneným orgánom. O odvolaní podanom ústne sa urobí záznam na predpísanom tlačive, v ktorom sa uvedú podstatné dôvody odvolania a dátum jeho podania.

(4) Ak odsúdený v dôsledku nesprávneho poučenia alebo preto, že nebol poučený vôbec, podal odvolanie po uplynutí lehoty ustanovenej týmto zákonom alebo podal odvolanie nepríslušnému orgánu, predpokladá sa, že ho podal včas a príslušnému orgánu, ak tak urobil najneskôr do 15

dni odo dňa, keď mu bolo rozhodnutie oznámené.

(5) Oprávnený orgán príslušný na rozhodovanie o odvolaní (ďalej len „odvolací orgán“) môže odpustiť zmeškanie lehoty, ak k nemu došlo zo závažných dôvodov a účastník konania o to požiada do 15 dní odo dňa, keď pominul dôvod zmeškania, a zároveň podá odvolanie.

(6) Oprávnený orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, môže o odvolaní sám rozhodnúť, ak odvolaniu v plnom rozsahu vyhovie; ak tak neurobí, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30 dní od doručenia odvolania, predložiť odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu na rozhodnutie.

(7) Odvolacím orgánom je

- a) v disciplinárnom konaní vedúci oddelenia výkonu trestu alebo vedúci otvoreného oddelenia, ak rozhodnutie vydal pedagóg; riaditeľ ústavu, ak rozhodnutie vydal vedúci oddelenia výkonu trestu alebo vedúci otvoreného oddelenia,
- b) v konaní o náhrade škody riaditeľ ústavu alebo generálny riaditeľ v prípade škody, ktorá vznikla na majetku štátu v správe generálneho riaditeľstva,
- c) v konaní o zvýšených a zavinených trovách a v konaní podľa § 97a ods. 1 písm. e) riaditeľ ústavu.

(8) Odvolací orgán je povinný rozhodnúť o odvolaní najneskôr do 30 dní od jeho doručenia odvolaciemu orgánu. V odôvodnených prípadoch môže lehotu predĺžiť, najdlhšie na dobu 60 dní, o čom upovedomí účastníka konania.

(9) Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni a

- a) ak sú na to dôvody, rozhodnutie zmení alebo zruší,
- b) odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí,
- c) rozhodnutie zruší a vec vráti oprávnenému orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, ak je to vhodnejšie najmä z dôvodov možnosti iných skutkových záverov, rýchlosti alebo hospodárnosti; oprávnený orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.

(10) Účastník konania môže písomne vziať odvolanie späť, kým sa o ňom nerozhodlo. Ak účastník konania vzal odvolanie späť, nemôže sa znovu odvolať.

(11) Proti rozhodnutiu o odvolaní sa nemožno odvolať.

(12) Proti rozhodnutiu riaditeľa ústavu v disciplinárnom konaní, ak nejde o rozhodnutie o odvolaní, možno podať rozklad. O rozklade rozhoduje riaditeľ ústavu na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie; proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Pre rozklad a konanie o ňom platia ustanovenia o odvolaní.

§ 97k

Dohoda na dobrovoľné plnenie

Pred vydaním rozhodnutia môžu v konaní o náhrade škody a v konaní o zavinených a zvýšených trovách účastník konania a oprávnený orgán uzavrieť písomnú dohodu na dobrovoľné plnenie.

§ 97l

Výkon rozhodnutia

Ak účastník konania nesplní v určenej lehote dobrovoľne povinnosť uloženú mu rozhodnutím,

rozhodnutie vykonáva a pohľadávku vymáha ústav, ktorý pohľadávku spravuje;^{63c)} ak účastník konania bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený, rozhodnutie vykonáva generálne riaditeľstvo podľa všeobecného predpisu o správnom konaní.^{63e)}

§ 97m **Súčinnosť tretích osôb**

(1) Poistovňa je na účely rozhodovania podľa tohto zákona alebo výkonu rozhodnutia povinná oznámiť ústavu alebo generálnemu riaditeľstvu na jeho písomnú žiadosť výplaty poistných plnení odsúdeným.

(2) Banka a pobočka zahraničnej banky je povinná ústavu alebo generálnemu riaditeľstvu na jeho žiadosť poskytnúť podľa osobitného predpisu^{63d)} údaje nevyhnutné na účely výkonu rozhodnutia od odsúdeného, ktorý je klientom banky alebo pobočky zahraničnej banky.

(3) Štátny orgán, obec, notár alebo iná osoba, ktorá z úradnej moci alebo vzhľadom na predmet svojej činnosti vedie evidenciu osôb a majetku, je na účely rozhodovania v konaní podľa tohto zákona alebo výkonu rozhodnutia povinná oznámiť ústavu alebo generálnemu riaditeľstvu na jeho písomnú žiadosť potrebné údaje.

(4) Iná osoba, ktorá ma údaje, listiny a iné veci potrebné na účely rozhodovania v konaní podľa tohto zákona alebo výkonu rozhodnutia, je povinná ústavu alebo generálnemu riaditeľstvu na jeho písomnú žiadosť tieto údaje poskytnúť, listiny a veci vydať alebo vypožičať, ak možno od nej splnenie tejto povinnosti požadovať.

(5) Poštový podnik^{11a)} je povinný oznámiť ústavu alebo generálnemu riaditeľstvu na jeho písomnú žiadosť údaje potrebné na účely rozhodovania podľa tohto zákona alebo výkonu rozhodnutia, najmä totožnosť osôb, ktoré majú prenajaté poštové priechinky, údaje o počte došlých zásielok a o ich odosielateľoch, úhrn súm doručených povinnému poštovým podnikom alebo do jeho poštového priechinka, totožnosť prijímateľa zásielok poste restante, alebo umožniť ústavu alebo generálnemu riaditeľstvu tieto údaje získať v poštovom podniku a správnosť údajov oznámených poštovým podnikom na mieste preveriť. Tým nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu o poštových službách.^{11d)}

(6) Súčinnosť podľa odsekov 1 až 5 sa poskytuje bezodplatne.

§ 97n

(1) Rozhodnutie o uložení disciplinárnej odmeny a rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je preskúmateľné súdom; to neplatí, ak ide o rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu za konanie odsúdeného, ktoré má znaky priestupku.

(2) Ak pohľadávka štátu vznikla na základe rozhodnutia vydaného podľa tohto zákona, úroky z omeškania sa neuplatňujú a nevymáhajú.

^{63c)} § 71 ods. 3, § 72 až 80 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

^{63d)} § 91 ods. 4 písm. f) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

DEVIATA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 98
Spoločné ustanovenia

(1) Kde sa v tomto zákone hovorí o ústave, rozumie sa tým aj nemocnica.

(2) Ustanovenia tohto zákona sa na odsúdených umiestnených v nemocnici, v zdravotníckom zariadení, v ústave alebo v inom zdravotníckom zariadení uplatňujú primerane podľa zdravotného stavu odsúdeného, odporúčania lekára a prostredia, v ktorom sa odsúdený nachádza.

(3) Príbuzenský vzťah je blízka osoba povinná preukázať výpisom z matriky, sobášnym listom, rodným listom alebo iným dokladom. Ak odsúdený žil pred nástupom do výkonu trestu ako druh a družka, predloží druh alebo družka potvrdenie o prihlásení k pobytu alebo zdieľaní spoločnej domácnosti s odsúdeným pred nástupom do výkonu trestu.⁶⁴⁾

(4) Na účely ochrany života a zdravia odsúdených, príslušníkov zboru a iných osôb možno cely v oddiele s bezpečnostným režimom, v uzavretom oddiele, oddiele doživotných trestov, určené cely v oddiele špecializovaného zaobchádzania a kompenzačné miestnosti vybaviť kamerovým systémom; o tejto skutočnosti musí byť odsúdený oboznámený v ústavnom poriadku.

(5) Ak sa vedie proti odsúdenému počas výkonu trestu trestné stíhanie, postupuje sa podľa osobitného predpisu.⁵³⁾

(6) Ak sa odsúdený bez závažných dôvodov nevrátil v určenom termíne z mimoriadneho voľna na opustenie ústavu podľa § 51 ods. 4 až 6, opustenia ústavu podľa § 65 alebo § 85 ods. 3 alebo vychádzky mimo ústavu podľa § 72 ods. 4 alebo § 76 ods. 2 písm. f), čas, po ktorý sa neoprávnene zdržiaval mimo ústavu, sa do výkonu trestu nezapočítava.

§ 99
Osobné údaje o odsúdenom a odoberanie identifikačných znakov

(1) Zbor na účely zabezpečenia činností súvisiacich s účelom výkonu trestu spracúva osobné údaje o odsúdenom v rozsahu identifikačných znakov a údajov podľa osobitného predpisu,⁶⁵⁾ ako aj tieto údaje o jeho osobe:

- a) meno, priezvisko, rodné priezvisko, rodné číslo, titul, vedecká hodnosť, predchádzajúce meno a priezvisko, ak ich má odsúdený zmenené,
- b) dátum a miesto narodenia,
- c) adresa trvalého pobytu a prechodného pobytu,
- d) štátna príslušnosť,
- e) číslo občianskeho preukazu, cestovného dokladu alebo iného dokladu preukazujúceho totožnosť odsúdeného, miesto a dátum jeho vydania,
- f) vzdelanie,
- g) zamestnanie a odborné znalosti,

⁶⁴⁾ Napríklad zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a o registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 404/2011 Z. z. v znení zákona č. 75/2013 Z. z.

⁶⁵⁾ § 21b zákona č. 4/2001 Z. z. v znení zákona č. 372/2013 Z. z.

- h) osobné, rodinné a sociálne anamnestické údaje, najmä rodinný stav, závislosť od požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, závery psychologického vyšetrenie osobnosti,
- i) zdravotná klasifikácia,
- j) údaje prevzaté z rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní a súdu oznámených ústavu,
- k) poznatky o priebehu výkonu trestu, najmä údaje o mieste a dobe výkonu trestu, udelených disciplinárnych odmenách, uložených disciplinárnych trestoch, poznatkoch o plnení programu zaobchádzania.

(2) Zbor nemá povinnosť informovať o obsahu údajov podľa odseku 1 písm. h) a k).

§ 101

Výkon postupne uložených trestov

(1) Postupne uložené doteraz celkom nevykonané tresty sa považujú z hľadiska výkonu trestu za trest jediný.

(2) Ak je pri postupne uložených trestoch ustanovený rôzny spôsob výkonu trestu, možno odsúdeného do termínu určenia spoločného spôsobu výkonu postupne uložených trestov súdom premiestniť do ústavu s najvyšším stupňom strázenia podľa uložených trestov.

§ 102

Splnomocňovacie ustanovenia

(1) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o

- a) prijímaní, umiestňovaní, premiestňovaní, podmienneho prepustení a prepustení odsúdených,
- b) vnútornej diferenciacii,
- c) zaobchádzaní s odsúdenými,
- d) zabezpečovaní práv odsúdených,
- e) zaraďovaní odsúdených do práce,
- f) zabezpečení poriadku a bezpečnosti v ústavoch,
- g) disciplinárnych odmenách, disciplinárnych trestoch a rozsahu disciplinárnej právomoci,
- h) účasti orgánov a organizácií na výkone trestu,
- i) výkone trestu pri niektorých kategóriách odsúdených a o špecializovanom výkone trestu,
- j) podmienkach a výkone ochranného liečenia nariadeného súdom počas výkonu trestu,
- k) nakladaní s peňažnými prostriedkami odsúdeného,
- l) nosení preukazu odsúdeného,
- m) určenie výšky a náhrade škody na majetku štátu v správe ústavu,
- n) určenie zrážok na úhradu zavinených trov výkonu trestu odsúdených,
- o) určenie zrážok na úhradu zvýšených trov výkonu trestu odsúdených,
- p) určenie zrážok na úhradu trov výkonu trestu odsúdených,
- q) zrážkach z čistej pracovnej odmeny, nemocenských dávok a úrazových dávok,
- r) postupe ústavu s čistou pracovnou odmenou, nemocenskými dávkami a úrazovými dávkami odsúdeného v prípadoch, ak tieto nepodliehajú zrážkam,
- s) použítí vreckového konta a osobného konta,
- t) zrážkach a rozdeľovaní dôchodkov odsúdených,

- u) konaní vo veciach súvisiacich s výkonom trestu,
- v) použití technických prostriedkov podľa § 13 ods. 1 písm. d).

(2) Minister je oprávnený vydať súhlas na overovanie nových, od tohto zákona odchylných metód pri zaobchádzaní s odsúdenými, ak uplatnenie takých metód znamená pre odsúdených zmiernenie obmedzenia ich občianskych práv.

Prechodné ustanovenia

§ 103

(1) Ak odsúdený požiadal pred 1. januárom 2006 o nákup potravín, vecí osobnej potreby alebo o vykonanie iných finančných operácií a o žiadosti nebolo ešte rozhodnuté, postupuje sa podľa tohto zákona; ak o žiadosti už bolo rozhodnuté, pri nákupe potravín a vecí osobnej potreby alebo pri vykonávaní iných finančných operáciách sa postupuje podľa doterajších predpisov.

(2) Ak odsúdený zavinené spôsobil škodu na majetku štátu v správe ústavu pred 1. januárom 2006 a o náhrade škody na majetku štátu v správe ústavu riaditeľ ústavu ešte nerozhodol, návrh nebol podaný na súd alebo súd ešte o návrhu nerozhodol, postupuje sa podľa doterajších predpisov.

(3) Ak odsúdený nastúpil na výkon disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia alebo disciplinárneho trestu umiestnenia do samoväzby pred 1. januárom 2006 a výkon disciplinárneho trestu trvá aj po 1. januári 2006, zavinené trovy výkonu trestu sa vypočítavajú oddelene. Doba od nástupu na výkon disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia alebo umiestnenia do samoväzby do účinnosti tohto zákona sa odsúdenému predpíše ako pohľadávka zboru vo výške ustanovenej podľa doterajších predpisov a doba výkonu disciplinárneho trestu celodenného umiestnenia do uzavretého oddelenia alebo umiestnenia do samoväzby sa odsúdenému predpíše podľa § 91.

(4) Ak odsúdený pred 1. januárom 2006 zavinil, že z jeho pracovnej odmeny alebo nemocenského podľa doterajších predpisov nemohli byť vykonané zrážky na úhradu trov výkonu trestu podľa doterajších predpisov a riaditeľ ústavu o nich ešte právoplatne nerozhodol pred 1. januárom 2006, vypočítajú sa odsúdenému po 1. januári 2006 vo výške ustanovenej podľa doterajších predpisov.

(5) Ak dôvod uvedený v odseku 4 vznikol pred 1. januárom 2006 a trvá aj po 1. januári 2006, odsúdený je povinný uhradiť zavinené trovy výkonu trestu; trovy sa vypočítajú oddelene. Zavinené trovy výkonu trestu od vzniku dôvodu podľa odseku 4 sa na základe rozhodnutia riaditeľa ústavu vypočítajú vo výške ustanovenej podľa doterajších predpisov. Zavinené trovy výkonu trestu od 1. januára 2006 až do doby ich ukončenia podľa odseku 4 sa odsúdenému predpíše podľa § 91.

(6) Odsúdený nie je povinný zo zostatku pohľadávky zboru za zavinené trovy výkonu trestu, zvýšené trovy výkonu trestu a zo sumy určenej na náhradu škody na majetku štátu v správe ústavu predpísané od 1. septembra 2002 nahradiť úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.⁶⁹⁾

§ 104

Ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú aj na výkon trestu, ktorý bol právoplatne uložený pred účinnosťou tohto zákona, a výkon trestu trvá aj po účinnosti tohto zákona, ak § 103 neustanovuje inak.

⁶⁹⁾ § 6 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z.

§ 104a**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2014**

(1) Disciplinárne konanie, konanie o zvýšených a zavinených trovách výkonu trestu, konanie o náhrade škody a konanie súvisiace so zhabaním vecí začaté pred 1. januárom 2014 sa dokončí podľa predpisov účinných do 31. decembra 2013.

(2) Disciplinárny trest uložený právoplatným rozhodnutím pred 1. januárom 2014 sa vykoná podľa predpisov účinných do 31. decembra 2013.

(3) Ustanovenia § 59f, 59g, 60 a 61 sa vzťahujú aj na odsúdeného, ktorému bol uložený disciplinárny trest právoplatným rozhodnutím pred 1. januárom 2014.

(4) Peňažný príspevok poskytnutý odsúdenému podľa ustanovení § 22 ods. 1, § 31 ods. 2 a § 92 ods. 2 účinných do 31. decembra 2013 sa v čase prepustenia z výkonu trestu alebo po rozúčtovaní poslednej pracovnej odmeny stáva nenávratným.

§ 105**Zrušovacie ustanovenia**

Zrušujú sa:

1. zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení zákona č. 173/1968 Zb., zákona č. 100/1970 Zb., zákona č. 47/1973 Zb., zákona č. 179/1990 Zb., zákona č. 79/1992 Zb., zákona č. 296/1993 Z. z., zákona č. 33/1994 Z. z., zákona č. 451/2002 Z. z. a zákona č. 171/2003 Z. z.,
2. vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 125/1994 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení vyhlášky č. 502/2002 Z. z.,
3. vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 341/1996 Z. z. o osobitných podmienkach financovania a vykonávania činnosti zameranej na zamestnávanie odsúdených v strediskách vedľajšieho hospodárstva a vo vnútornej prevádzke organizačných zložiek Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky.

Čl. II

Zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení zákona č. 422/2002 Z. z., zákona č. 166/2003 Z. z., zákona č. 537/2004 Z. z. a zákona č. 581/2004 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 ods. 1 písm. r) sa za slová „ak tak ustanovuje“ vkladajú slová „tento zákon alebo“.
2. § 4 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Zbor prejednáva priestupky spáchané

- a) v objekte zboru, ktorého ochranu a stráženie zabezpečuje zbor,
 - b) pri rušení výkonu strážnej služby v blízkosti objektu uvedeného v písmene a) alebo počas eskortovania obvineného alebo odsúdeného, ak strážnu službu alebo eskortovanie vykonáva zbor,
 - c) obvinenými vo výkone väzby a odsúdenými vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú spáchané počas výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.“
3. V § 35 ods. 1 sa za písmeno c) vkladá písmeno d), ktoré znie:

„d) na spútanie obvineného alebo odsúdeného pri vyvedení alebo predvedení v odôvodnených prípadoch z bezpečnostných dôvodov.“

Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno e).

4. V § 47 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:

„(5) Minister môže po dohode s ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky poveriť zbor strážením zdravotníckych zariadení, v ktorých sa vykonáva ochranné liečenie alebo detencia, ktoré boli uložené súdom v trestnom konaní.“.

Doterajšie odseky 5 a 6 sa označujú ako odseky 6 a 7.

5. Za § 67 sa vkladá § 67a, ktorý znie:

„§ 67a

Zbor môže používať osobitné farebné vyhotovenie a označenie služobných motorových vozidiel. Osobitné farebné vyhotovenie a označenie služobných motorových vozidiel určí minister.“.

Čl. III

Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 564/2004 Z. z. a zákona č. 5/2005 Z. z. sa mení takto:

V § 14 ods. 5 písmeno d) znie:

„d) spôsobe vzdelávania občanov vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody po dohode s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky,“.

Čl. V

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2006 okrem § 18 ods. 3 a § 27 v čl. I, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2007.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.